01.12.2025 20:00:02
ΨΗΦΙΑΚΑ
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
VARVARA ZACHARAKI

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

28 Νοεμβρίου 2025 | ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ | Αρ. Φύλλου **6398**

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 26483

Τροποποίηση των αποφάσεων επανίδρυσης και έγκρισης του κανονισμού λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός (Orthodox Theology and Christian Culture)» του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(Συνεδρίαση 3167/8-10-2025)

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 3341/1925 «Περί ιδρύσεως Πανεπιστημίου εν Θεσσαλονίκη» (Α' 154), με τον οποίο ιδρύθηκε το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ως «Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης», όπως μετονομάστηκε σε «Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» με το άρθρο 7 του ν. 3108/1954 (Α' 314).

2. Το π.δ. 98/2013 «Κατάργηση του Γενικού Τμήματος, μεταφορά έδρας τμήματος και ίδρυση-συγκρότηση, μετονομασία και ανασυγκρότηση Σχολών στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» (Α' 134, διόρθ. σφάλμ. Α' 140).

3. Το π.δ. 74/2017 «Μετονομασία της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Α' 106).

4. Την υπό στοιχεία 169775/Ζ1/15-12-2020 απόφαση του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Μετονομασία του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Β' 5710).

5. Την υπό στοιχεία 131993/Ζ1/16-11-2023 απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού «Μετονομασία της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Β' 6652).

6. Τα άρθρα 75-83 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση [Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024] - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες [Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972] και άλλες διατάξεις» (Α' 184).

7. Τον ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).

8. Την παρ. 4 του άρθρου 16, τα άρθρα 79-89 και 455 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141).

9. Τα άρθρα 14 και 15 του ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189).

10. Την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 υπουργική απόφαση «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466).

11. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 (αρ. εισ. πρωτ. Α.Π.Θ. 19461/2-11-2022) εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».

12. Τον Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Β' 4084/2023), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (Β' 5761/2024).

13. Την υπ' αρ. 26770/24-11-2023 (Υ.Ο.Δ.Δ. 1287) διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης περί συγκρότησης του Συμβουλίου Διοίκησης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

14. Την υπ' αρ. 75140/11-6-2025 (Υ.Ο.Δ.Δ. 680) διαπιστωτική πράξη του Ασκούντος καθήκοντα Πρύτανη του Α.Π.Θ., περί εκλογής του Κυριάκου Αναστασιάδη του Ηρακλή, Καθηγητή του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής

Επιστημών Υγείας, ως Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

15. Την υπ’ αρ. 77939/23-6-2025 (Υ.Ο.Δ.Δ. 718) απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης περί ορισμού τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, βάσει της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4957/2022.

16. Την υπ’ αρ. 79214/26-6-2025 (Υ.Ο.Δ.Δ. 755) απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την αποδοχή παραίτησης της Ελευθερίας Θανούλη του Δημητρίου, Καθηγήτριας του Τμήματος Κινηματογράφου της Σχολής Καλών Τεχνών από τη θέση της Αντιπρυτάνεως του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

17. Την υπ’ αρ. 79632/27-6-2025 (Β’ 3336) απόφαση του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, περί καθορισμού των τομέων ευθύνης των Αντιπρυτάνεων και των αρμοδιοτήτων που τους μεταβιβάζονται, βάσει του ν. 4957/2022 (παρ. 3 του άρθρου 12) και καθορισμού της σειράς αναπλήρωσης του Πρύτανη, από τους Αντιπρυτάνεις, όταν απουσιάζει ή κωλύεται να ασκήσει τα καθήκοντά του, βάσει του ν. 4957/2022 (παρ. 2 του άρθρου 15).

18. Την υπ’ αρ. 300/1-9-2025 (ΑΔΑ: 624146Ψ8ΧΒ-2ΚΥ) διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, περί συγκρότησης της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. για το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026 και την υπ’ αρ. 7250/23-9-2025 (ΑΔΑ: 91ΞΗ46Ψ8ΧΒ-5ΨΑ) διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης περί ανασυγκρότησης της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης για το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026.

19. Την υπ’ αρ. 10843/8-10-2024 (ΑΔΑ: 6ΤΥ346Ψ8ΧΒ-ΗΩΞ) απόφαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ., περί συγκρότησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και την υπ’ αρ. 85057/18-7-2025 (ΑΔΑ: Ψ9ΚΔ46Ψ8ΧΒ-50Λ) απόφαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. περί ανασυγκρότησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ.

20. Την υπ’ αρ. 27867/26-6-2018 (Β’ 2891) απόφαση της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την επανίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός» του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

21. Την υπ’ αρ. 17976/7-2-2020 (Β’ 571) απόφαση της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την έγκριση του κανονισμού λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός» του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

22. Την εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού (υπ’ αρ. 777/5-3-2025 συνεδρίαση) της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. σχετικά με την τροποποίηση του Π.Μ.Σ. με τίτλο «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός (Orthodox Theology and Christian Culture)» με συνημμένα σε αυτή τη μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας και τον αναλυτικό προϋπολογισμό τα οποία αποτελούν διακριτά Παραρτήματα της παρούσας απόφασης και εξαιρούνται της δημοσίευσής τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

23. Την υπ’ αρ. 9367/30-9-2025 θετική εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ. (υπ’ αρ. 5/13-5-2025 συνεδρίαση) σχετικά με την τροποποίηση του Π.Μ.Σ. με τίτλο «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός (Orthodox Theology and Christian Culture)».

24. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

25. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ, αποφασίζει:

Α. Την τροποποίηση, από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026, της υπ’ αρ. 27867/26-6-2018 (Β’ 2891) απόφασης της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την επανίδρυση του Π.Μ.Σ. με τίτλο «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός» του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022, όπως ισχύουν, ως εξής:

Άρθρο 1
Γενικές διατάξεις

Το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης οργανώνει και εξακολουθεί να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός (Orthodox Theology and Christian Culture)», σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του ν. 4957/2022.

Άρθρο 2
Γνωστικό Αντικείμενο-Σκοπός

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός» είναι η προαγωγή της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας, της μελέτης και της επιστημονικής εξειδίκευσης στο χώρο της Ορθόδοξης Θεολογίας και του Χριστιανικού Πολιτισμού, όπως ορίζεται στους ειδικότερους επιστημονικούς τομείς.

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η καλλιέργεια και η προαγωγή της θεολογικής γνώσης καθώς και η ανάπτυξη της έρευνας στον χώρο της Ορθόδοξης Θεολογίας και γενικότερα του Χριστιανικού Πολιτισμού. Επιπλέον, αποσκοπεί στην ικανοποίηση θεολογικών, ερευνητικών, εκπαιδευτικών, κοινωνικών και εκκλησιαστικών αναγκών αλλά και στην παραγωγή και μετάδοση γνώσεων, μεθοδολογικών εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον θεολογικό χώρο.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα όσων παρακολουθήσουν επιτυχώς το Π.Μ.Σ. είναι τα εξής:

α) Η κατάρτιση εξειδικευμένων επιστημόνων ικανών για τη μελέτη θεολογικών, εκκλησιαστικών και κοινωνικών θεμάτων, για ακαδημαϊκό έργο σ’ αυτούς τους τομείς και για επιστημονική στήριξη υπηρεσιών, ιδρυμάτων και κοινωνικών θεσμών.

β) Η εξειδίκευση θεολόγων με δεξιότητες, γνώσεις και εμπειρίες, ώστε να μπορούν να προσφέρουν υψηλής ποιότητας έργο σε εκπαιδευτικά και κοινωνικά ιδρύματα, στη δημόσια εκπαίδευση και σε ειδικές θέσεις επιμορφωτών και άλλων στελεχών της Εκκλησίας.

γ) Η ανάπτυξη ερευνητικών δεξιοτήτων και της κριτικής σκέψης ως προϋποθέσεων για τη διδακτορική έρευνα.

δ) Η ανάπτυξη διεπιστημονικών και διιδρυματικών συνεργασιών, οι οποίες θα συμβάλουν στην προαγωγή της διεπιστημονικής έρευνας και στην ανάδειξη της Ορθόδοξης Θεολογίας στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

ε) Η ικανότητα της εφαρμοσμένης θεολογικής σκέψης να διαλέγεται με τις θύραθεν επιστήμες με σκοπό την αντιμετώπιση και επεξεργασία των σύγχρονων προκλήσεων και το συνδυασμό θεωρητικών και πρακτικών αποτελεσμάτων της θεολογικής έρευνας.

Άρθρο 3
Μεταπτυχιακός Τίτλος

Το Π.Μ.Σ. «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός» έχει τις εξής τρεις (3) ειδικεύσεις:

Ειδίκευση 1: Βιβλικών, Πατερικών, Αγιολογικών και Θρησκειολογικών Σπουδών (Bible, Patristics, Hagiology and Religious studies).

Ειδίκευση 2: Ιστορίας, Δόγματος, Φιλοσοφίας και Αρχαιολογίας (History, Doctrine, Philosophy and Archaeology).

Ειδίκευση 3: Εφαρμοσμένης Θεολογίας (Applied Theology).

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο (ανάλογα με την ειδίκευση):

- «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός στην ειδίκευση Βιβλικών, Πατερικών, Αγιολογικών και Θρησκειολογικών Σπουδών»,
- «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός στην ειδίκευση Ιστορίας, Δόγματος, Φιλοσοφίας και Αρχαιολογίας» και
- «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός στην ειδίκευση Εφαρμοσμένης Θεολογίας».

Η επιτυχής ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ. οδηγεί στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020 (Α’ 254).

Άρθρο 4
Χρονική Διάρκεια Σπουδών -
Λειτουργία του Π.Μ.Σ

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Δ.Μ.Σ. ορίζεται κατ’ ελάχιστο στα τέσσερα (4) εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης και κρίσης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.).

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών καθορίζεται στα έξι (6) εξάμηνα.

Η φοίτηση στο Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωτική.

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει έως και το ακαδημαϊκό έτος 2029-2030, με δυνατότητα παράτασης, με την επιφύλαξη της μη πιστοποίησης του κατά την περιοδική αξιολόγηση του Τμήματος.

Άρθρο 5
Κατηγορίες Πτυχιούχων/Διπλωματούχων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών Τμημάτων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής και της αλλοδαπής και ειδικότερα:

α) Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. (Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής.

β) Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

γ) Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών και των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Άρθρο 6
Αριθμός και Κριτήρια Επιλογής Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων κατ’ έτος ορίζεται κατά ανώτερο όριο σε εβδομήντα δύο (72) μεταπτυχιακούς φοιτητές. Ειδικότερα, στην πρώτη ειδίκευση εισάγονται είκοσι δύο (22), στη δεύτερη ειδίκευση εισάγονται είκοσι δύο (22) και στην τρίτη ειδίκευση είκοσι οκτώ (28) μεταπτυχιακοί φοιτητές. Αν δεν καλυφθούν οι θέσεις κάποιων ειδικεύσεων, αυτές μπορούν να δοθούν σε άλλες ειδικεύσεις με εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Το Π.Μ.Σ. δεν μπορεί να λειτουργήσει με λιγότερο από έξι (6) μεταπτυχιακούς φοιτητές ανά ειδίκευση.

Ο αριθμός των εισακτέων πτυχιούχων από μη Θεολογικά Τμήματα ή Σχολές δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) ανά ειδίκευση. Σε περίπτωση κενών θέσεων, ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξάνεται.

Το Τμήμα, σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Συνέλευση, προκηρύσσει θέσεις με ανοιχτή διαδικασία για την εισαγωγή πτυχιούχων στο Π.Μ.Σ.

Ειδικότερα:

α) Μέχρι το τέλος Ιουνίου κάθε έτους, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, δημοσιεύεται επίσημη προκήρυξη των θέσεων μεταπτυχιακών φοιτητών που διατίθενται σε κάθε ειδίκευση για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

β) Η υποβολή αιτήσεων για την εγγραφή στο Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται από τις 10 Σεπτεμβρίου έως τις 10 Οκτωβρίου.

γ) Η επιλογή των εισακτέων ολοκληρώνεται το αργότερο μέχρι 20 Οκτωβρίου.

δ) Οι εγγραφές στο πρόγραμμα γίνονται έως τις 31 Οκτωβρίου.

Ειδικότερα, στην προκήρυξη αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, οι κατηγορίες πτυχιούχων και ο αριθμός εισακτέων, ο τρόπος εισαγωγής, τα κριτήρια

επιλογής, κ.λπ., οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων, καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

Για τους πτυχιούχους μη Θεολογικών Σχολών διενεργούνται γραπτές εξετάσεις σε τρία (3) μαθήματα του προπτυχιακού κύκλου σπουδών, σύμφωνα με την ειδίκευση επιλογής, τα οποία καθορίζονται κάθε έτος από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Τα εξεταζόμενα μαθήματα ανήκουν στις εξής θεματικές ενότητες, της 1ης Ειδίκευσης: α) Αγίας Γραφής και β) Πατρολογίας, της 2ης Ειδίκευσης: α) Δογματικής της Ορθοδόξου Εκκλησίας και β) Εκκλησιαστικής Ιστορίας, της 3ης Ειδίκευσης: α) Κανονικού Δικαίου, β) Παιδαγωγικής και γ) Λειτουργικής.

Η Συνέλευση επίσης καθορίζει την έκταση της ύλης για κάθε εξεταζόμενο μάθημα. Ο κατάλογος των εξεταστέων μαθημάτων ανά ειδίκευση και η ύλη τους ανακοινώνονται στην προκήρυξη των θέσεων του Π.Μ.Σ. μέχρι το τέλος Ιουνίου. Σε ανακοίνωση από τη Γραμματεία του Τμήματος, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος το αργότερο μέχρι 25 Σεπτεμβρίου, ανακοινώνεται η ημερομηνία και ο τόπος πραγματοποίησης των εξετάσεων ανά ειδίκευση. Η γραπτή εξέταση σε κάθε ειδίκευση θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τις 18 Οκτωβρίου. Τα γραπτά βαθμολογούνται στην κλίμακα του δέκα (10) από δύο (2) βαθμολογητές μέλη της Επιτροπής Επιλογής και Εξέτασης κάθε ειδίκευσης και ο ελάχιστος βαθμός επιτυχίας είναι το έξι (6).

Οι αιτήσεις συνοδευόμενες με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος, είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή.

Μαζί με την αίτηση συμμετοχής και τα απαραίτητα δικαιολογητικά υποβάλλονται επίσης:

α) Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα,

β) φωτοτυπία αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου,

γ) βεβαίωση της παροχής και της διάρκειας της υποτροφίας, όπου υπάρχει, εκδιδόμενη από τη σχετική δημόσια ή εκκλησιαστική αρχή για τους αλλοδαπούς υποτρόφους του Ελληνικού Κράτους ή Εκκλησιαστικών Οργανισμών.

Τα κριτήρια επιλογής των εισακτέων, περιλαμβάνουν τα εξής (για κάθε κριτήριο υποβάλλονται και τα αντίστοιχα δικαιολογητικά):

Ι. Κατοχή πτυχίου πρώτου κύκλου σπουδών της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

ΙΙ. Αναλυτική βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα που είναι σχετικά με το Π.Μ.Σ.

ΙΙΙ. Επαρκής γνώση μιας Ευρωπαϊκής γλώσσας, ως απαραίτητη προϋπόθεση. Πιστοποιητικό καλής γνώσης (επιπέδου Β2) ή πολύ καλής (επιπέδου C1) ή άριστης γνώσης (επιπέδου C2) της αγγλικής ή άλλης Ευρωπαϊκής γλώσσας, σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από το Α.Σ.Ε.Π. Τα δικαιολογητικά που γίνονται δεκτά για την απόδειξη γλωσσομάθειας περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Γνώσης Γλωσσομάθειας-Τρόποι Απόδειξης του Α.Σ.Ε.Π.

Για τη γνώση σλαβικών γλωσσών υποβάλλεται πιστοποιητικό από το Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου (Ι.Μ.Χ.Α.) ή τίτλος σπουδών αναγνωρισμένου ιδρύματος.

Η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας δεν αποδεικνύει τη γνώση ξένης γλώσσας. Οι υποψήφιοι που είναι κάτοχοι της σχετικής άδειας πρέπει να προσκομίσουν επικυρωμένο αντίγραφο και ακριβή μετάφραση του τίτλου σπουδών βάσει του οποίου εκδόθηκε η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας.

IV. Συνέντευξη από την εκάστοτε Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης. Κάθε Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης συγκροτείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και αποτελείται από τους διδάσκοντες της κάθε ειδίκευσης, που επιλέγει ο υποψήφιος.

V. Πλέον των παραπάνω δικαιολογητικών ο υποψήφιος δύναται να υποβάλει, εφόσον τα διαθέτει:

1. Πτυχίο, προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα σε ελληνικό Πανεπιστήμιο ή ομοταγές Ίδρυμα της αλλοδαπής.

2. Διδακτορικό τίτλο ελληνικού Πανεπιστημίου ή ομοταγούς Ιδρύματος της αλλοδαπής.

3. Πιστοποιητικά για πιθανή καλή γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας, όπως παραπάνω. Εάν ο υποψήφιος είναι αλλοδαπός/ή μπορεί να καταθέσει πιστοποιητικά για τη γνώση και της ελληνικής γλώσσας.

4. Αποδεικτικά έγγραφα για τυχόν ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα, για συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών και για συναφή επαγγελματική εμπειρία προς το Π.Μ.Σ.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται είτε ως ακριβές αντίγραφο είτε ως απλή φωτοτυπία.

VI. Οι αλλοδαποί υποψήφιοι, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την εισαγωγή τους στο Π.Μ.Σ. οφείλουν να προσκομίσουν πιστοποιητικό γλωσσομάθειας της ελληνικής γλώσσας από το Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας ενός Α.Ε.Ι. ή κρατικό πιστοποιητικό γλωσσομάθειας επιπέδου τουλάχιστον Β2. Σε περίπτωση που είναι πτυχιούχοι ελληνόγλωσσου Πανεπιστημιακού Τμήματος, το πτυχίο αυτό επέχει θέση και πιστοποιητικού επάρκειας της ελληνικής γλώσσας.

Ο τρόπος αξιολόγησης (μοριοδότηση) των ανωτέρω κριτηρίων ανήκει στην αρμοδιότητα της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 7
Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων

Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος γίνεται από την εκάστοτε αρμόδια Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης απαρτιζόμενη από μέλη Δ.Ε.Π. της κάθε ειδίκευσης που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

α. Η εκάστοτε Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης καταρτίζει πλήρη κατάλογο με όλους τους υποψηφίους και ύστερα από τον σχετικό έλεγχο, απορρίπτει όσους δεν πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που έχουν καθοριστεί από το Τμήμα και καλεί σε συνέντευξη, τους προκρινόμενους υποψηφίους που έχουν συγκεντρώσει τα προαπαιτούμενα. Η βαθμολόγηση των υποψηφίων στη συνέντευξη γίνεται στην κλίμακα ένα έως δέκα (1-10) με ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το έξι (6).

β. Η μοριοδότηση των υποψηφίων για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. προκύπτει ως ακολούθως:

i) Βαθμός Πτυχίου/Διπλώματος: τριάντα πέντε τοις εκατό (35%).

ii) Μέσος όρος των βαθμών τριών υποχρεωτικών ή υποχρεωτικών επιλογής προπτυχιακών μαθημάτων (μαθημάτων βαρύτητας), τα οποία είναι σχετικά με τις τρεις (3) ειδικεύσεις του Π.Μ.Σ. και καθορίζονται κάθε έτος από τη Συνέλευση του Τμήματος: δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Για τους πτυχιούχους των μη Θεολογικών Τμημάτων/Σχολών εξάγεται ο μέσος όρος των βαθμών από τα γραπτώς εξεταζόμενα ανά ειδίκευση σχετικά μαθήματα.

iii) Προφορική συνέντευξη από την εκάστοτε Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης απαρτιζόμενη από μέλη Δ.Ε.Π. της κάθε ειδίκευσης, που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο: είκοσι τοις εκατό (20%).

iv) Συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών: δέκα τοις εκατό (10%).

v) Κατοχή δεύτερου πτυχίου ή άλλου μεταπτυχιακού τίτλου: πέντε τοις εκατό (5%).

vi) Αναγνωρισμένη ερευνητική ή συγγραφική δραστηριότητα ή επαγγελματική εμπειρία συναφής προς το πεδίο ειδίκευσης του Π.Μ.Σ.: πέντε τοις εκατό (5%).

vii) Πιστοποιημένη γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας σε επίπεδο τουλάχιστον Β2: δέκα τοις εκατό (10%).

Προσωπική συνέντευξη

Η προφορική συνέντευξη γίνεται από την εκάστοτε Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης απαρτιζόμενη από μέλη Δ.Ε.Π. των ειδικεύσεων, που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο: είκοσι τοις εκατό (20%). Τα πεδία συνέντευξης αφορούν σε ερωτήματα σχετικά: α) με την επιλογή του γνωστικού αντικειμένου: ποσοστό 6,66%, β) με τις προοπτικές έρευνας: ποσοστό 6,66% και γ) με τη στοχοθεσία και με την εφαρμογή της έρευνας στο κοινωνικό πεδίο και στην αγορά εργασίας: ποσοστό 6,68% [σύνολο είκοσι τοις εκατό (20%)].

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, είτε αυτή αφορά γραπτή εξέταση είτε αξιολόγηση, με βάση φάκελο δικαιολογητικών και συνέντευξη, καταρτίζεται ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων. Η αναγωγή σε μονάδες των κριτηρίων μοριοδότησης του παρόντος άρθρου γίνεται με μέριμνα της εκάστοτε Επιτροπής Επιλογής και Εξέτασης, την επίβλεψη της Σ.Ε. και τη διοικητική υποστήριξη της Γραμματείας του Τμήματος. Σε περιπτώσεις ισοβαθμίας, προτεραιότητα έχει ο υποψήφιος με το μεγαλύτερο βαθμό στο βασικό του πτυχίο, ή σε περίπτωση ισοβαθμίας των πτυχίων, προκρίνεται ο υποψήφιος με τη μεγαλύτερη μοριοδότηση των μαθημάτων βαρύτητας που είναι σχετικά προς το Π.Μ.Σ.

Σε περίπτωση που θέσεις εισακτέων έμειναν κενές καλύπτονται μέχρις εξαντλήσεως του προβλεπόμενου ποσοστού εισακτέων (σύμφωνα με τα οριζόμενα της προκήρυξης), είτε με την κατάταξη, ως επιτυχόντων, υποψηφίων κατά φθίνουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας εφόσον αυτή είναι τουλάχιστον τριάντα (30) μονάδες, είτε με συμπληρωματική προκήρυξη των κενών θέσεων.

Αν δεν καλυφθούν οι θέσεις κάποιων ειδικεύσεων, αυτές μπορούν να δοθούν σε άλλες ειδικεύσεις με εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Σε περίπτωση ισοβαθμίας ισχύουν τα προαναφερόμενα.

Ο τελικός πίνακας επιτυχόντων και τυχόν επιλαχόντων αφού επικυρωθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος μέχρι τις 25 Οκτωβρίου αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Ενστάσεις επί των αποτελεσμάτων δύναται να κατατεθούν εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων.

Η εγγραφή των επιτυχόντων πραγματοποιείται κατόπιν σχετικής ανακοίνωσης από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. όπου ορίζεται η χρονική διάρκεια των εγγραφών και τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Σε περίπτωση που ένας υποψήφιος δεν εγγραφεί εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, λαμβάνεται ως άρνηση αποδοχής της θέσης κι αυτή καλύπτεται με τον αμέσως επόμενο επιτυχόντα.

Άρθρο 8
Διάρκεια και Όροι Φοίτησης

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Δ.Μ.Σ. ορίζεται σε τέσσερα (4) εξάμηνα στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης και κρίσης της Μ.Δ.Ε. Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών καθορίζεται στα έξι (6) εξάμηνα.

Με απόφαση της Συνέλευσης, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης συνοδευόμενης από Βεβαίωση Πρωτοβάθμιας δημόσιας Επιτροπής υγείας ή δημόσιου Νοσοκομείου, μπορεί να επιτραπεί κατ’ εξαίρεση υπέρβαση της ανώτατης χρονικής διάρκειας φοίτησης πέραν της παράτασης για εξαιρετικές περιπτώσεις που αφορούν σοβαρούς λόγους υγείας που ανάγονται στο πρόσωπο του φοιτητή ή στο πρόσωπο συγγενούς πρώτου βαθμού εξ αίματος ή συζύγου ή προσώπου με το οποίο ο φοιτητής έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης.

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές προβλέπεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης. Η μερική φοίτηση προβλέπεται για όσους αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα και για μη εργαζόμενους μεταπτυχιακούς φοιτητές που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος «πλήρους» φοίτησης και για ιδιαίτερες εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις, για τις οποίες αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος. Ως εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις ορίζονται λόγοι ασθένειας, αντίξοες συνθήκες και φόρτος εργασίας, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση ή άλλοι λόγοι ανωτέρας βίας. Σε αυτή την περίπτωση οι φοιτητές που υποβάλλουν αίτηση για μερική φοίτηση θα πρέπει να υποβάλουν εκτός από τη σχετική αίτηση και τα εξής κατά περίπτωση δικαιολογητικά:

α) Βεβαίωση Πρωτοβάθμιας δημόσιας Επιτροπής υγείας σε περίπτωση ασθένειας,

β) βεβαίωση εργοδότη όπου να αναγράφεται ο εβδομαδιαίος φόρτος εργασίας, ο οποίος δε μπορεί να είναι μικρότερος των είκοσι (20) ωρών εβδομαδιαίως,

γ) κλήτευση στράτευσης σε περίπτωση στράτευσης,

δ) οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό μπορεί να πιστοποιεί τους λόγους ανωτέρας βίας.

Επίσης στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που δεν έχουν υπερβεί την κανονική διάρκεια φοίτησης μπορεί να χορηγηθεί, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, αναστολή

σπουδών, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει την ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης και η αίτηση θα πρέπει να γίνεται κατά τη διάρκεια των τεσσάρων (4) εξαμήνων που διαρκούν κατ’ ελάχιστον οι σπουδές και όχι μετά το πέρας αυτών ή κατά το χρόνο της παράτασης. Με την επανέναρξη της φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές επανέρχονται σε κατάσταση κανονικής φοίτησης με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει το Π.Μ.Σ.

Δύναται, πριν την ολοκλήρωση της κανονικής διάρκειας, και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις να χορηγείται παράταση σπουδών και μέχρι δύο (2) εξάμηνα, κατόπιν αίτησης του φοιτητή και αιτιολογημένης απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που γίνονται δεκτοί στο Π.Μ.Σ. υποχρεούνται:

α. Να παρακολουθούν ανελλιπώς τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. Η παρακολούθηση των μαθημάτων και των ασκήσεων είναι υποχρεωτική. Παρεκκλίσεις επιτρέπονται μόνο για σοβαρούς αιτιολογημένους λόγους. Δεν επιτρέπονται πάνω από τρεις (3) απουσίες σε κάθε μάθημα,

β. Να συμμετέχουν στο σύνολο των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων.

γ. Να υποβάλουν εμπρόθεσμα τις δηλώσεις μαθημάτων κάθε εξάμηνο.

δ. Να υποβάλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις εργασίες που απαιτούνται για κάθε μάθημα.

ε. Να προσέρχονται στις εξετάσεις.

στ. Να υποβάλουν στη Γραμματεία, μαζί με την προς αξιολόγηση Μ.Δ.Ε., υπεύθυνη δήλωση ότι δεν εμπεριέχονται στοιχεία λογοκλοπής.

ζ. Εφόσον έχουν λάβει υποτροφία, να προσφέρουν ανταποδοτικό έργο, στην περίπτωση που αυτό προβλέπεται (φροντιστηριακά μαθήματα, συμβολή στη βιβλιοθήκη και στην έρευνα και όπου υπάρχει ανάγκη στις υπηρεσίες του Πανεπιστημίου).

η. Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Π.Μ.Σ. του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

θ. Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ. καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία. Αδυναμία τήρησης των παραπάνω, χωρίς τεκμηριωμένη δικαιολογία, μπορεί να οδηγήσει σε αποτυχία σε μάθημα ή σε αποκλεισμό από το πρόγραμμα.

Η μη τήρηση όλων των παραπάνω χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία αποτελεί λόγο διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή από το Π.Μ.Σ.

Άρθρο 9
Δικαίωμα Δωρεάν Φοίτησης-Υποτροφίες

Το Π.Μ.Σ. δεν έχει τέλη φοίτησης.

Είναι δυνατόν με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και ανάλογα με το αν υπάρξουν έσοδα για το Π.Μ.Σ. να χορηγούνται υποτροφίες σε μεταπτυχιακούς φοιτητές. Οι υποτροφίες παρέχονται με βάση ακαδημαϊκά, αντικειμενικά κριτήρια (όπως την ακαδημαϊκή επίδοση βάσει μέσου όρου βαθμολογίας προηγούμενου εξαμήνου) και πρέπει να εγγράφονται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. Οι όροι χορήγησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των υποτρόφων καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Το Α.Π.Θ. δύναται να χορηγεί ανταποδοτικές υποτροφίες σε μεταπτυχιακούς φοιτητές με την υποχρέωση υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας και παροχής επικουρικού διδακτικού έργου. Το Π.Μ.Σ. καθορίζει το ανώτατο ποσό χορήγησης ανταποδοτικής υποτροφίας ανά φοιτητή, τον ανώτατο αριθμό των ωρών εβδομαδιαίας απασχόλησής τους και λοιπές λεπτομέρειες σχετικά με τη χορήγηση των υποτροφιών μέσα στο πλαίσιο της σχετικής προκήρυξης. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές ενημερώνονται κατόπιν σχετικής ανακοίνωσης από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές παρέχονται και από άλλους φορείς, όπως Ι.Κ.Υ., Υπουργείο Παιδείας, Γ.Γ.Ε.Τ., Αυτοκέφαλες Εκκλησίες, Κοινοτικά Προγράμματα, αλλά Ιδρύματα και οργανισμούς δημόσιους ή ιδιωτικούς.

Άρθρο 10
Πρόγραμμα Σπουδών

Α. ΔΟΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Π.Μ.Σ διαρθρώνεται σε τέσσερα (4) εξάμηνα.

Ειδίκευση 1η

Στο πρώτο (Α’) εξάμηνο διδάσκονται έξι (6) μαθήματα.

Στο δεύτερο (Β’) εξάμηνο διδάσκονται οκτώ (8) μαθήματα.

Στο τρίτο (Γ’) εξάμηνο διδάσκονται έξι (6) μαθήματα.

Ειδίκευση 2η

Στο πρώτο (Α’) εξάμηνο διδάσκονται εννιά (9) μαθήματα.

Στο δεύτερο (Β’) εξάμηνο διδάσκονται οκτώ (8) μαθήματα.

Στο τρίτο (Γ’) εξάμηνο διδάσκονται τέσσερα (4) μαθήματα.

Ειδίκευση 3η

Στο πρώτο (Α’) Εξάμηνο διδάσκονται πέντε (5) μαθήματα.

Στο δεύτερο (Β’) εξάμηνο διδάσκονται επτά (7) μαθήματα.

Στο τρίτο (Γ’) εξάμηνο διδάσκονται έντεκα (11) μαθήματα.

Οι φοιτητές έχουν την δυνατότητα, να επιλέξουν σε κάθε εξάμηνο τρία (3) μαθήματα [τριάντα (30) ECTS]. Κάθε φοιτητής του Π.Μ.Σ. δηλώνει στην αρχή κάθε εξαμήνου τα μαθήματα που επιλέγει. Από το σύνολο των μαθημάτων των τριών (3) εξαμήνων τουλάχιστον τα επτά (7), που αντιστοιχούν σε εβδομήντα (70) πιστωτικές μονάδες (ECTS), πρέπει να ανήκουν στην ειδίκευση επιλογής. Οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν μέχρι [δύο (2) μαθήματα [είκοσι (20) ECTS)] είτε από τα προσφερόμενα μαθήματα στις άλλες ειδικεύσεις είτε από τα προσφερόμενα μαθήματα συναφούς περιεχομένου προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών άλλων Τμημάτων και Σχολών. Σε αυτή την περίπτωση, θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα με εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης για την αντιστοίχιση των πιστωτικών μονάδων του μαθήματος με εκείνες του Π.Μ.Σ. του Τμήματος.

Στο τέταρτο (Δ’) εξάμηνο για όλες τις ειδικεύσεις εκπονείται η Μ.Δ.Ε.

Για την απονομή του Δ.Μ.Σ. απαιτείται η συγκέντρωση εκατόν είκοσι (120) ECTS.

Η επίσημη γλώσσα διεξαγωγής του Π.Μ.Σ. είναι η ελληνική. Η γλώσσα εκπόνησης της Μ.Δ.Ε. μπορεί να είναι η ελληνική ή διάφορη αυτής κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος.

Τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. διεξάγονται διά ζώσης. Τα μαθήματα δύνανται να πραγματοποιούνται με εξ αποστάσεως εκπαίδευση σε έκτακτες συνθήκες (π.χ. ασθένεια, απεργία μέσων Μ.Μ., κατάληψη κτιρίου κ.λπ.) και ειδικές ανάγκες (π.χ. διαλέξεις προσκεκλημένων ομιλητών που αδυνατούν να μετακινηθούν προς τη Θεσσαλονίκη κ.λπ.).

Πρόγραμμα Σπουδών

Ειδίκευση 1:

Βιβλικών, Πατερικών, Αγιολογικών και Θρησκειολογικών Σπουδών

Α’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Θέματα Μεθοδολογίας της Πατρολογικής, Αγιολογικής και Βιβλικής Έρευνας	Ε	10
2	Ερμηνεία και θεολογία των προφητικών βιβλίων της Παλαιάς Διαθήκης	Ε	10
3	Τεχνική και Ερμηνεία της Μεταφράσεως των Ο΄	Ε	10
4	Φιλολογικά και ιστορικά ζητήματα της Καινής Διαθήκης	Ε	10
5	Ειδικά θέματα θεολογίας των Καππαδοκών Πατέρων	Ε	10
6	Θέματα μεθοδολογίας και επιστημονικής θεωρίας στη Θρησκειολογία	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Β’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Ιστορία της πρόσληψης της Παλαιάς Διαθήκης στην Καινή Διαθήκη και στην Εκκλησιαστική Παράδοση	Ε	10
2	Ζητήματα γλώσσας και ερμηνείας της Καινής Διαθήκης	Ε	10
3	Ερμηνευτικά και θεολογικά ζητήματα των Ευαγγελίων	Ε	10
4	Βασικά γνωρίσματα της Πατερικής θεολογίας	Ε	10
5	Ειδικά θέματα της χαλκηδόνιας και μεταχαλκηδόνιας Γραμματείας	Ε	10
6	Οι πατερικές σπουδές μετά την Αναγέννηση	Ε	10
7	Σταθμοί στη Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αγιολογία	Ε	10
8	Θέματα Ιστορίας των Θρησκειών	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Γ’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Θεολογία της μεταφράσεως των Ο’	Ε	10
2	Ζητήματα ερμηνευτικής της Καινής Διαθήκης	Ε	10
3	Ερμηνευτικά και θεολογικά ζητήματα των Επιστολών και των Πράξεων των Αποστόλων	Ε	10
4	Θέματα Εκκλησιαστικής Γραμματολογίας και Πατερικής Θεολογίας από τον 2ο ως τον 8ο αι.	Ε	10
5	Θέματα Εκκλησιαστικής Γραμματολογίας και Πατερικής Θεολογίας από τον Θ΄ μέχρι τον ΙΕ΄ αι.	Ε	10
6	Θέματα Εκκλησιαστικής Γραμματολογίας και Πατερικής Θεολογίας των μετά την Άλωση χρόνων	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Δ’ Εξάμηνο

	ECTS
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.)	30
Σύνολο ECTS Εξαμήνου	30

Ειδίκευση 2:
Ιστορίας, Δόγματος, Φιλοσοφίας και Αρχαιολογίας
Α’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Θέματα Δογματικής της Ορθοδόξου Εκκλησίας Α’	Ε	10
2	Θέματα Ιστορίας της Οικουμενικής Κινήσεως	Ε	10
3	Θέματα ερμηνείας των δογματικών και συμβολικών κειμένων της Ορθοδόξου Εκκλησίας	Ε	10
4	Θέματα Σύγχρονων Χριστιανικών Αιρέσεων Α’	Ε	10
5	Θείος Έρωτας. Οι απαρχές της μυστικής Θεολογίας	Ε	10
6	Θεολογία και Νέες Τεχνολογίες	Ε	10
7	Θέματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας	Ε	10
8	Οικουμενικό Πατριαρχείο και Σλαβικές Εκκλησίες	Ε	10
9	Χριστιανική Τοπογραφία - Τοπική Εκκλησιαστική Ιστορία	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Β’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Θέματα Διορθοδόξων Σχέσεων και Διαχριστιανικών Διαλόγων	Ε	10
2	Θέματα Δογματικής της Ορθοδόξου Εκκλησίας Β’	Ε	10
3	Θέματα σύγχρονων Χριστιανικών Αιρέσεων Β’	Ε	10
4	Το πρόβλημα του εθνικισμού στις Εκκλησίες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης	Ε	10
5	Πηγές Εκκλησιαστικής και Βυζαντινής Ιστορίας	Ε	10
6	Η γεωπολιτική του Χριστιανισμού στην Ανατολική Μεσόγειο	Ε	10
7	Η πολιτική θεωρία του Χριστιανισμού	Ε	10
8	Θέματα χριστιανικής και βυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης Α’	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Γ’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Θέματα Ιστορίας Δογμάτων	Ε	10
2	Θέματα ιστορίας του πνευματικού βίου του Βυζαντίου	Ε	10
3	Θέματα σχέσεων Εκκλησίας-Πολιτείας (Ιστορική θεώρηση)	Ε	10
4	Θέματα χριστιανικής και βυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης Β’	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Δ’ Εξάμηνο

	ECTS
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.)	30
Σύνολο ECTS Εξαμήνου	30

Ειδίκευση 3:
Εφαρμοσμένης Θεολογίας
Α’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Πηγές Κανονικού Δικαίου	Ε	10
2	Η Εκκλησία ως λατρεύουσα κοινότητα	Ε	10
3	Αρχές και μέθοδοι του ποιμαντικού έργου	Ε	10
4	Χριστιανική Παιδαγωγική	Ε	10
5	Γάμος και Οικογένεια. Ηθική και κοινωνιολογική θεώρηση	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Β’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Σύγχρονα θέματα Ποιμαντικής Διακονίας, Κανονικού Δικαίου και Θείας Λατρείας. Διεπιστημονικές προσεγγίσεις	Ε	10
2	Ο συνοδικός θεσμός	Ε	10
3	Ο Χριστιανικός Ναός: Ορθόδοξη λειτουργική και βυζαντινή καλλιτεχνική παράδοση	Ε	10
4	Ειδικά θέματα βυζαντινής μουσικολογίας	Ε	10
5	Παιδαγωγική Ψυχολογία	Ε	10
6	Βιοηθική	Ε	10
7	Θέματα Κοινωνιολογίας του Χριστιανισμού	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Γ’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Θεία λατρεία και πνευματική ζωή	Ε	10
2	Ομιλητική - Αισθητική του λόγου και της τέχνης	Ε	10
3	Μεθοδολογία και κατευθύνσεις στη σύγχρονη λειτουργιολογική έρευνα	Ε	10
4	Ειδικά θέματα βυζαντινής και μεταβυζαντινής υμνογραφίας	Ε	10
5	Άσκηση στην ψαλτική τέχνη	Ε	10
6	Ειδική διδακτική του μαθήματος των Θρησκευτικών	Ε	10
7	Εφαρμογές της Ποιμαντικής	Ε	10
8	Θέματα κοινωνικής και οικολογικής ηθικής	Ε	10
9	Χριστιανισμός, Πολιτική Οικονομία και Κράτος Πρόνοιας	Ε	10
10	Ερμηνεία Ιερών Κανόνων	Ε	10
11	Σχέσεις Πολιτείας και Εκκλησίας	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Δ’ Εξάμηνο

	ECTS
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.)	30
Σύνολο ECTS Εξαμήνου	30

Οι ημερομηνίες έναρξης μαθημάτων ορίζονται για το χειμερινό εξάμηνο η 1η Νοεμβρίου και για το εαρινό η 1η Μαρτίου.

Η διάρκεια των εξαμήνων έχει ως εξής: χειμερινό εξάμηνο έως τις 28/29 Φεβρουαρίου και εαρινό εξάμηνο έως 30 Ιουνίου.

Η εξεταστική περίοδος για το χειμερινό εξάμηνο ορίζεται από 20 μέχρι 28/29 Φεβρουαρίου και για το εαρινό εξάμηνο από 20 μέχρι 30 Ιουνίου.

Με πρόταση της Συνέλευσης του Τμήματος και έγκριση από τα αρμόδια όργανα του Πανεπιστημίου, μπορεί να γίνει τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων.

Το Ωρολόγιο Πρόγραμμα μαθημάτων ανακοινώνεται για το χειμερινό εξάμηνο μέχρι τις 10 Οκτωβρίου και για το εαρινό εξάμηνο μέχρι τις 10 Φεβρουαρίου.

Κάθε εξάμηνο του Π.Μ.Σ. πιστώνεται με τριάντα (30) μονάδες ECTS σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3374/2005.

Για την απονομή του Δ.Μ.Σ. οι φοιτητές πρέπει να παρακολουθήσουν και να εξετασθούν με επιτυχία σε εννέα (9) εξαμηνιαία μεταπτυχιακά μαθήματα, συγκεντρώνοντας στο σύνολο ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS), δηλαδή τρία (3) μαθήματα στο πρώτο (Α’) εξάμηνο με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS), τρία (3) στο δεύτερο (Β’) εξάμηνο με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS), και τρία (3) μαθήματα στο τρίτο (Γ’) εξάμηνο με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS), και να συγγράψουν τη Μ.Δ.Ε. κατά το τέταρτο (Δ’) εξάμηνο, η οποία αντιστοιχεί επίσης σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Συνολικά, το Π.Μ.Σ. ισοδυναμεί με εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ανατίθεται τον Ιούνιο του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους το διδακτικό έργο για τη διδασκαλία των μαθημάτων των τριών (3) εξαμήνων του επόμενου κύκλου σπουδών, με βάση το πρόγραμμα μαθημάτων του Π.Μ.Σ.

Οι εβδομαδιαίες διδακτικές ώρες κάθε μαθήματος είναι τουλάχιστον τρεις (3). Οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) είναι δέκα (10) ανά μάθημα. Κάθε μάθημα περιλαμβάνει δεκατρείς (13) διδακτικές συναντήσεις ανά εξάμηνο. Οι φοιτητές υποχρεούνται να δηλώσουν τρία (3) επιλογής μαθήματα σε κάθε ένα από τα τρία (3) εξάμηνα των σπουδών τους.

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ 1:

ΒΙΒΛΙΚΩΝ, ΠΑΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΓΙΟΛΟΓΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α’ εξάμηνο

1. Θέματα Μεθοδολογίας της Πατρολογικής, Αγιολογικής και Βιβλικής Έρευνας

Παρουσιάζονται τα βήματα για την έρευνα και τη συγγραφή μιας θεολογικής μονογραφίας (διπλωματικής εργασίας ή διδακτορικής διατριβής), με έμφαση στη μεθοδολογία και τα Instrumenta Studiorum που αφορούν στην Πατρολογία, την Αγιολογία και τις Βιβλικές Σπουδές. Περιγράφεται επίσης η εργαστηριακή άσκηση, τα σεμινάρια ή οποιαδήποτε άλλη εκπαιδευτική ή ερευνητική δραστηριότητα.

2. Ερμηνεία και θεολογία των προφητικών βιβλίων της Παλαιάς Διαθήκης

Στο μάθημα παρουσιάζονται τα προφητικά βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης. Ειδικότερα, δίνεται έμφαση: α) στο ιστορικό περιβάλλον του κάθε προφήτη, β) στις πτυχές της διδασκαλίας και της θεολογίας τους και, τέλος, γ) στα ερμηνευτικά ζητήματα των προφητικών κειμένων.

3. Τεχνική και Ερμηνεία της μεταφράσεως των Ο’

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα μελετήσουν τη σχέση της Μεταφράσεως των Ο’ προς το εβραϊκό πρωτότυπο επί τη βάσει εκλεκτών μεταφορικών εκφράσεων σχετιζομένων προς τις ανθρωπολογικές και κοσμολογικές αντιλήψεις του βιβλίου του Ιώβ.

4. Φιλολογικά και ιστορικά ζητήματα της Καινής Διαθήκης

Το μάθημα μελετά τα κείμενα της Καινής Διαθήκης στο πλαίσιο του ιστορικού και θρησκευτικού περιβάλλοντος, μέσα στο οποίο δημιουργήθηκαν, και με τη φιλολογική μορφή, με την οποία μας παραδόθηκαν. Εξετάζονται ζητήματα που αφορούν στον συγγραφέα, στο γραμματολογικό είδος του κειμένου και στη σχέση του με τη γραμματεία της εποχής, στον τρόπο της σύνταξης και σε μεταφραστικά ζητήματα. Εξετάζονται, επίσης, αντίστροφα, τι αυτά τα κείμενα αποκαλύπτουν για το ιστορικό, κοινωνικό και θρησκευτικό περιβάλλον τους, ποιες ήταν οι καταστάσεις ζωής στις οποίες ανταποκρίνονται και κατά πόσο αντικειμενική και αντιπροσωπευτική είναι η μαρτυρία τους για τα γεγονότα της εποχής τους.

5. Ειδικά θέματα θεολογίας των Καππαδοκών Πατέρων

Διδάσκονται ειδικότερα θέματα της θεολογίας των Καππαδοκών Πατέρων. Επεξηγούνται και αναλύονται βασικά θεολογικά θέματα που κατεγράφησαν στην εν λόγω πατερική γραμματεία, καθώς παρουσιάζονται οι θέσεις των ανωτέρω Πατέρων σε συνάρτηση πάντα με τα ανακύπτοντα ζητήματα.

6. Θέματα μεθοδολογίας και επιστημονικής θεωρίας στη Θρησκειολογία

Το μάθημα περιλαμβάνει: α) διεξοδική παρουσίαση όλων των μεθοδολογικών ζητημάτων που αφορούν στην επιστήμη της Θρησκειολογίας, β) τις επιμέρους ενότητες της επιστημονικής θεωρίας της θρησκείας και γ) εργασία από την πλευρά των φοιτητών.

Β’ εξάμηνο

1. Ιστορία της πρόσληψης της Παλαιάς Διαθήκης στην Καινή Διαθήκη και στην Εκκλησιαστική Παράδοση

Μελέτη της ιστορίας της ερμηνείας της Παλαιάς Διαθήκης από τον α’ έως τον ιε’ αι. Διερευνάται η πατερική ερμηνευτική παράδοση όσον αφορά στην Παλαιά Διαθήκη σε δύο τομείς: στον συνεχή ερμηνευτικό υπομνηματισμό και στις περιστασιακές χρήσεις της ΠΔ στα πατερικά έργα ποικίλης θεματολογίας. Επισημαίνονται οι ερμηνευτικές αρχές και μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν και γίνονται συγκρίσεις και αναγωγές στις σύγχρονες ερμηνευτικές προσεγγίσεις.

2. Ζητήματα γλώσσας και ερμηνείας της Καινής Διαθήκης

Διδάσκονται ειδικά ζητήματα της Κοινής ελληνιστικής γλώσσας κατά την ελληνιστική και αυτοκρατορική περίοδο με αναφορά στα κείμενα της Καινής Διαθήκης και από την άποψη της ερμηνευτικής συμβολής τους. Εξετάζονται τα κυριότερα γλωσσολογικά προβλήματα, που αφορούν στην κοινωνικοϊστορική μελέτη της γλώσσας της Καινής Διαθήκης, όπως καθομιλουμένη Κοινή, αττικισμός, διγλωσσία, σημιτισμοί, λατινισμοί κ.ά.

3. Ερμηνευτικά και θεολογικά ζητήματα των Ευαγγελίων

Θέμα του μαθήματος είναι η ευαγγελική παράδοση, οι ιδιαίτερες πηγές των επιμέρους Ευαγγελίων και οι μεταξύ των τριών συνοπτικών σχέσεις.

4. Βασικά γνωρίσματα της Πατερικής θεολογίας

Παρουσιάζονται και αναπτύσσονται βασικά γνωρίσματα της πατερικής θεολογίας, τα οποία προσδιόρισαν την πνευματική φυσιογνωμία της Ορθοδοξίας. Συγχρόνως μελετώνται οι πηγές της Πατρολογίας και ο τρόπος χρήσης αυτών.

5. Ειδικά θέματα της χαλκηδόνιας και μεταχαλκηδόνιας Γραμματείας

Διδάσκονται ειδικότερα θέματα από τη χαλκηδόνια και μεταχαλκηδόνια γραμματεία. Επεξηγούνται και αναλύονται βασικά θεολογικά θέματα που ανέκυψαν αυτή την περίοδο, καθώς παρουσιάζονται οι θέσεις των Πατέρων σε συνάρτηση πάντα με τα ανακύπτοντα ζητήματα.

6. Οι πατερικές σπουδές μετά την Αναγέννηση

Ανάλυση και παρουσίαση των θεολογικών ζυμώσεων της Δύσεως προς την Ανατολή. Απαριθμούνται πλήθος τίτλων, από γενικές βιβλιογραφίες και βοηθήματα που εκδόθηκαν στη Δύση, επισημαίνοντας την ανάγκη της συνέχισης των εκδόσεων νέων ή των επανεκδόσεων παλιών κειμένων.

7. Σταθμοί στην Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αγιολογία

Η μεσοβυζαντινή περίοδος ορίζεται ως η πλέον σημαντική για την ανάπτυξη της αγιολογικής γραμματείας. Ως αφετηρία ορίζεται η εικονομαχική περίοδος, κατά την οποία τα αγιολογικά κείμενα διεδραμάτισαν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο τόσο ως προς την καθιέρωση των αγίων που αντέδρασαν στη διδασκαλία των Εικονομάχων όσο και ως προς τη λειτουργική θεμελίωση της τιμής των αγίων, των ιερών εικόνων και των λειψάνων, την τιμή των οποίων αμφισβητούσαν οι Εικονομάχοι. Κατά την ίδια περίοδο διακρίνεται το αγιολογικό έργο που προέρχεται από προβεβλημένους για το εκκλησιαστικό

και θεολογικό έργο τους Πατριάρχες, ενώ κατά τη μεταεικονομαχική περίοδο κυριαρχούν και οι τάσεις που διαμορφώνονται κατά τους προηγούμενους αιώνες: η μετάφραση και η συλλογή των προγενέστερων αγιολογικών κειμένων. Κύριοι φορείς τους αναδεικνύονται ο Νικήτας Παφλαγών και ο Συμεών Μεταφραστής. Κατά τους επόμενους αιώνες ως το τέλος της βυζαντινής εποχής η αγιολογία εξακολουθεί να εξελίσσεται και να γνωρίζει σημαντικές εξάρσεις, όπως κατά την περίοδο του Ησυχασμού. Ταυτόχρονα αναπτύσσονται και νέα είδη, όπως τα νεομαρτυρολογικά κείμενα, για να εξαρθεί η τιμή των νέων μαρτύρων της Εκκλησίας μετά την επικράτηση του Ισλάμ στα βυζαντινά εδάφη. Έτσι, εξακολουθεί να αναπτύσσεται η αγιολογία καθόλη τη μεταβυζαντινή εποχή, γνωρίζοντας μάλιστα και σημαντικές περιόδους ακμής, τόσο στο πλαίσιο αναπτύξεως της νεομαρτυρικής γραμματείας όσο και της συλλογής, παράφρασης και έκδοσης των προγενέστερων αγιολογικών κειμένων της βυζαντινής περιόδου.

8. Θέματα Ιστορίας των Θρησκειών

Το μάθημα περιλαμβάνει: α) συστηματική παρουσίαση όλων των επιμέρους επιστημονικών και μεθοδολογικών ζητημάτων της Ιστορίας των θρησκειών, β) εργασία από τους φοιτητές.

Γ’ εξάμηνο

1. Θεολογία της μεταφράσεως των Ο’

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εφαρμόζοντας επιμέρους βήματα της Ιστορικής Κριτικής Μεθόδου, θα αναλύσουν εκλεκτές ενότητες από το βιβλίο του Ησαΐου με ιδιαίτερη έμφαση στα θεία ονόματα και στις εκφράσεις που αφορούν θείες ιδιότητες και ενέργειες.

2. Ζητήματα ερμηνευτικής της Καινής Διαθήκης

Παρουσιάζονται αναλυτικά οι θεωρίες ερμηνείας του κειμένου της Καινής Διαθήκης και τα ειδικά ζητήματα Ερμηνευτικής που απασχολούν τη σύγχρονη έρευνα. Μελετώνται παραδείγματα με σκοπό την ανάδειξη της συμβολή της Ερμηνευτικής επιστήμης στην κατανόηση του βιβλικού κειμένου. Παρουσιάζεται η σχετική βιβλιογραφία και οι βιβλικοί ιστότοποι στην αξιοποίηση της έρευνας θεμάτων σχετικών με την ερμηνευτική επιστήμη.

3. Ερμηνευτικά και θεολογικά ζητήματα των Επιστολών και των Πράξεων των Αποστόλων

Θέμα του μαθήματος είναι η ιστορία σύνταξης, η ερμηνεία και η θεολογική διδασκαλία τόσο των Πράξεων των Αποστόλων όσο και των επιστολών της Καινής Διαθήκης.

4. Θέματα Εκκλησιαστικής Γραμματολογίας και Πατερικής Θεολογίας από τον 2ο ως τον 8ο αι.

Παρουσιάζονται ειδικότερα θέματα εκκλησιαστικής γραμματολογίας και πατερικής θεολογίας από τον 2ο ως τον 8ο αι., όπως ανέκυψαν στις υπό εξέταση περιόδους. Επεξηγούνται και αναλύονται βασικά θεολογικά θέματα που κατεγράφησαν στην πατερική γραμματεία και παρουσιάζονται οι θέσεις των Πατέρων σε συνάρτηση πάντα με τα αναφυέντα ζητήματα.

5. Θέματα Εκκλησιαστικής Γραμματολογίας και Πατερικής Θεολογίας από τον Θ’ μέχρι τον ΙΕ’ αι.

Παρουσιάζονται τα θέματα της εκκλησιαστικής γραμματείας της περιόδου, όπως αυτά προβάλλονται και αναπτύσσονται μέσα στα κείμενα της περιόδου. Πραγματοποιείται, ωσαύτως, γλωσσική και φιλολογική ανάλυση πατερικών κειμένων της περιόδου με παράλληλη επεξήγηση και ανάλυση βασικών θεολογικών θέσεων της διδασκαλίας των Πατέρων της Εκκλησίας. Συγχρόνως μελετώνται οι πηγές της Πατρολογίας και ο τρόπος χρήσης αυτών.

6. Θέματα Εκκλησιαστικής Γραμματολογίας και Πατερικής Θεολογίας των μετά την Άλωση χρόνων

Παρακολούθηση της ανάπτυξης των Θεολογικών προσανατολισμών δια μέσου της μεταρρυθμίσεως, της αντιμεταρρυθμίσεως, του ευσεβισμού, του διαφωτισμού, των ομολογιών της πίστεως και τέλος της απολογητικής Θεολογίας των Μεταβυζαντινών αιώνων. Παρουσίαση των θεολογικών ζυμώσεων κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας.

Δ’ Εξάμηνο

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ 2:

ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΔΟΓΜΑΤΟΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Α’ εξάμηνο

1. Θέματα Δογματικής της Ορθοδόξου Εκκλησίας Α’

Παρουσιάζονται, ερμηνεύονται και συζητούνται: 1) ειδικά θέματα επιστημονικής έρευνας και συγγραφής, ειδικής βιβλιογραφίας και ιστορικής επισκόπησης της Δογματικής μέχρι σήμερα και 2) ειδικά ζητήματα Τριαδολογίας με βάση τους Πατέρες και τις προσεγγίσεις συγχρόνων θεολόγων σε θέματα συναφή με την περί Αγίας Τριάδος πίστη της Εκκλησίας.

2. Θέματα Ιστορίας της Οικουμενικής Κινήσεως

Θεολογική ανάλυση των αιτιών του σχίσματος. Οι πρώτες προσπάθειες προς αποκατάσταση της ενότητας.

3. Θέματα ερμηνείας των δογματικών και συμβολικών κειμένων της Ορθοδόξου Εκκλησίας

Συστηματική ερμηνεία των δογματικών και συμβολικών κειμένων της Ορθοδόξου Εκκλησίας των Α’ και Β’ Οικουμενικών Συνόδων. Συνεξέταση κειμένων, αγιογραφικών και πατερικών, ως πηγών του Συμβόλου της πίστεως. Διερεύνηση του ιστορικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, στο οποίο αναδύθηκαν οι πρώτες εκκλησιαστικές κοινότητες: ο ρόλος του Ιουδαϊσμού και του Ελληνισμού στη ζωή της πρώτης Εκκλησίας. Ο ρόλος των αυτοκρατόρων και η αυτοκρατορική λατρεία στη διαμόρφωση της χριστιανικής πολιτείας. Οι απαρχές της Εκκλησίας ως λατρεύουσας κοινότητας. Οι απαρχές του διαθρησκειακού διαλόγου.

4. Θέματα Σύγχρονων Χριστιανικών Αιρέσεων Α’

Το μάθημα ερευνά την εμφάνιση και εξέλιξη των αντιτριαδικών αιρέσεων από τη Μεταρρύθμιση έως σήμερα, παρουσιάζοντας τις βασικές διδασκαλίες τους. Εξετάζει αντιτριαδικές κινήσεις σε Ευρώπη, ΗΠΑ και Ελλάδα. Στόχος είναι η θεολογική γνώση και η κριτική προσέγγιση των αντιτριαδικών θέσεων σε αντιπαραβολή με την Ορθόδοξη δογματική διδασκαλία.

5. Θείος Έρωτας. Οι απαρχές της μυστικής θεολογίας

Το μάθημα φιλοδοξεί να ρίξει φως στις απαρχές της μυστικής θεολογίας του χριστιανισμού με την εξέταση της σταδιακής αφομοίωσης του φιλοσοφικού μοτίβου του «θείου έρωτα» στην πρώιμη εκκλησιαστική γραμματεία. Διερευνάται, συγκεκριμένα ο απόηχος των ιδεών

που διατυπώνονται από τον Πλάτωνα στους ερωτικούς διαλόγους του «Συμπόσιον» και «Φαίδρος» στα κείμενα των Αποστολικών Πατέρων, των Απολογητών του 2ου αιώνα, των Αλεξανδρινών πατέρων, του Ιωάννη Χρυσόστομου και των Καππαδοκών. Ως προς τη μεθοδολογία του το μάθημα στηρίζεται στη συγκριτική ανάλυση των πηγών ενώ ο απώτερος στόχος του είναι η βαθύτερη γνωριμία των φοιτητών με τη μυστική θεολογία και την παράδοση του ορθόδοξου μοναχισμού.

6. Θεολογία και Νέες Τεχνολογίες

Στο μάθημα παρουσιάζεται αναλυτικά το τεχνολογικό υπόβαθρο νέων τεχνολογιών (όπως ηλεκτρονικές υπογραφές, διαδίκτυο, ψηφιοποίηση, κ.ά.) και ακολούθως τα θεολογικά ζητήματα-προκλήσεις που προκύπτουν από τη χρήση τους.

7. Θέματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας

Η πορεία της Εκκλησίας από τον 3ο αι. έως και την 2η Οικουμενική Σύνοδο. Εξετάζεται η θέση της Εκκλησίας εντός της αυτοκρατορίας και της κοινωνίας της Ὑστερης Αρχαιότητος, η αντιπαράθεσή της με την εθνική θρησκεία και η συμβολή της στην διαμόρφωση του πρώιμου βυζαντινού πολιτισμού. Επίσης, η διάδοση του Χριστιανισμού κατά την ίδια περίοδο και η αντιμετώπιση των αιρέσεων, με την αναβάθμιση του εκκλησιαστικού οργανισμού και την σύγκληση των πρώτων οικουμενικών συνόδων.

8. Οικουμενικό Πατριαρχείο και Σλαβικές Εκκλησίες

Στο μάθημα τονίζεται η προσφορά του Οικουμενικού Πατριαρχείου στις σλαβικές εκκλησίες, ως η μήτρα της Ορθοδοξίας. Ξεκινώντας από την ιστορική του αναδρομή, ως Πρωτόθρονου και ως Μητέρας Εκκλησίας, ξετυλίγεται και το μείζον ιεραποστολικό του έργο, το οποίο αναδεικνύεται ακόμα περισσότερο μέσα από την πολιτιστική συμβολή των φωτιστών των Σλάβων, Κυρίλλου και Μεθοδίου. Ως Μητέρα Εκκλησία είναι η μόνη που χορηγεί τα αυτοκέφαλα στις σλαβικές εκκλησίες, ανάλογα με τις γεωπολιτικές και γεωεκκλησιαστικές συνθήκες. Γίνεται, επίσης, ιστορική αναδρομή στις σλαβικές εκκλησίες, στα ιδιαίτερα πολιτιστικά τους στοιχεία, τις διδαχές και τις ιδιαιτερότητές τους, μέσω των οποίων αναδεικνύεται η προστασία και η συμβολή του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

9. Χριστιανική Τοπογραφία - Τοπική Εκκλησιαστική Ιστορία

Το μάθημα ασχολείται με την έρευνα και μελέτη βασικών σημείων της εκκλησιαστικής γεωγραφίας και της τοπικής εκκλησιαστικής ιστορίας, του βαλκανικού και μικρασιατικού κυρίως χώρου, και των ιστορικών εξελίξεων. Το μάθημα επιχειρεί να συμβάλλει στην εξέταση της ιστορικής και εκκλησιαστικής φυσιογνωμίας του χώρου.

Β’ εξάμηνο

1. Θέματα Διορθοδόξων Σχέσεων και Διαχριστιανικών Διαλόγων

Από τη διαίρεση στην αναζήτηση της ενότητας. Το άνοιγμα του Οικουμενικού Πατριαρχείου προς τις άλλες χριστιανικές Εκκλησίες. Η πρόοδος που γίνεται με τη Β’ Βατικάνεια Σύνοδο στο θέμα των επαφών της Ρωμαιοκαθολικής με τις άλλες χριστιανικές Εκκλησίες. Μέθοδος συνεργασίας και διεξαγωγής του Διαλόγου. Θεολογική αποτίμηση του Διαλόγου της Ορθόδοξης με τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.

2. Θέματα Δογματικής της Ορθοδόξου Εκκλησίας Β’

Παρουσιάζονται, ερμηνεύονται και συζητούνται ειδικά ζητήματα Χριστολογίας και Εκκλησιολογίας με βάση τους Πατέρες και τις προσεγγίσεις συγχρόνων θεολόγων σε θέματα συναφή με την περί Χριστού και Εκκλησίας ορθόδοξη διδασκαλία.

3. Θέματα σύγχρονων Χριστιανικών Αιρέσεων Β’

Το μάθημα επικεντρώνεται στις νεότερες χριστολογικές αιρέσεις, από τη Μεταρρύθμιση έως σύγχρονες αιρετικές κινήσεις, αναδεικνύοντας τις εσφαλμένες αντιλήψεις τους περί του προσώπου του Χριστού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αντιπαραβολή με την Ορθόδοξη χριστολογία. Στόχος είναι η καλλιέργεια κριτικού θεολογικού λόγου και η εμβάθυνση στην αυθεντική χριστολογική διδασκαλία της Εκκλησίας.

4. Το πρόβλημα του εθνικισμού στις Εκκλησίες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης

Στο μάθημα αυτό αναλύεται ο εκκλησιαστικός εθνοφυλετισμός και έννοιες όπως έθνος, κράτος, θέματα εθνικής αυτοσυνειδησίας, εθνισμός, εθνική ταυτότητα, ρωμιοσύνη. Αναλύεται το πώς ο εθνικισμός επηρέασε τις εκκλησίες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, κυρίως από τα μέσα του 19ου αι, περίοδος εθνικών ανακατατάξεων και συγκρούσεων. Για να κατανοηθεί αυτό, γίνεται μια σημαντική αναφορά και αναδρομή στην οικουμενικότητα και υπερεθνικότητα του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Επίσης, αναφέρεται το ιστορικό πλαίσιο, όπου η οθωμανική αυτοκρατορία ήταν ο Μεγάλος Ασθενής με συνέπεια τις μεταρρυθμίσεις: τα Τανζιμάτ, υπό την πίεση των Μ. Δυνάμεων εκείνης της εποχής. Επίσης, αναλύονται θεματικές όπως το ελλαδικό αυτοκέφαλο, η σημαντικότητα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου του 1872 για την καταδίκη του εθνοφυλετισμού, η δράση των βουλγαροεξαρχικών στην περιοχή της Μακεδονίας, οι δράσεις των εθνοφυλετικών-θρησκευτικών προπαγάνδων γενικότερα, καθώς και η επικινδυνότητά τους, η έξαρση του ουνιτικού κινήματος, το θέμα της σχισματικής εκκλησίας των Σκοπίων και η σημερινή του εξέλιξη. Έτσι προκύπτουν και οι συγκρίσεις μεταξύ των αυτοκέφαλων εκκλησιών στην Νοτιοανατολική Ευρώπη. Αναφερόμαστε, επίσης σε έννοιες-κινήματα όπως: οθωμανισμός, πανισλαμισμός, νεοοθωμανισμός-νεότουρκοι.

5. Πηγές Εκκλησιαστικής και Βυζαντινής Ιστορίας

Το μάθημα ασχολείται με την έρευνα και μελέτη των πηγών της Εκκλησιαστικής και Βυζαντινής Ιστορίας. Εξετάζονται οι πηγές (Εκκλησιαστικοί Ιστορικοί, Βυζαντινοί Ιστορικοί, πρακτικά οικουμενικών Συνόδων, έγγραφα, κείμενα Πατέρων, επιγραφές κ.α.). Στη συνέχεια αναλύονται ξεχωριστά και συνδέονται με σημαντικά γεγονότα της εκκλησιαστικής και βυζαντινής ιστορίας.

6. Η γεωπολιτική του Χριστιανισμού στην Ανατολική Μεσόγειο

Στη Μέση Ανατολή ο Χριστιανισμός αποτελεί σημαντικό συνδετικό δεσμό, ο οποίος ενώνει έως σήμερα τους πληθυσμούς των περιοχών αυτών με ένα ενιαίο παρελθόν. Η έννοια του εθνικού γεωγραφικού προσδιορισμού, στον παραπάνω γεωγραφικό χώρο, δεν μπορεί να έχει

νόημα δίχως την μόνιμη αναφορά στον πολιτισμικό και θρησκευτικό παράγοντα. Οι όροι «γεωπολιτική» και «χριστιανισμός» συνυπάρχουν και συλλειτουργούν μέσα στα πλαίσια της ιστορικότητας των πολιτισμών ιδιαίτερα στην εποχή μας.

7. Η πολιτική θεωρία του Χριστιανισμού

Πρόκειται για μία σειρά μαθημάτων που εξετάζουν με τη βοήθεια πηγαίου υλικού την πολιτική φιλοσοφία του χριστιανισμού στις διαδοχικές φάσεις της εξέλιξής της, από την εποχή της Καινής Διαθήκης έως τους ύστερους βυζαντινούς χρόνους.

8. Θέματα χριστιανικής και βυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης Α’

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών ασχολούνται με εξειδικευμένα θέματα που αφορούν στη χριστιανική και βυζαντινή αρχαιολογία και τέχνη στις διάφορες μορφές και εκφάνσεις της. Κάθε έτος επιλέγεται ένα συγκεκριμένο είδος (αρχιτεκτονική, ζωγραφική, κεντητική, μικροτεχνία, περιηγητισμός, γαστρονομία κ.τ.λ.) και μελετάται από τους σπουδαστές με την εκπόνηση εργασιών υπό την καθοδήγηση της διδάσκουσας.

Γ’ εξάμηνο

1. Θέματα Ιστορίας Δογμάτων

Το συγκεκριμένο μάθημα στοχεύει στη ανάλυση πτυχών του λειτουργήματος της θεολογίας. Μετά την υπενθύμιση των βασικών θεολογικών διακρίσεων ακτίστου-κτιστού, θεολογίας-οικονομίας, χαρισματικής και επιστημονικής θεολογίας, ουσίας και ενεργειών εξετάζεται ο λόγος για τον οποίο αναδύθηκαν οι συγκεκριμένες θεολογικές αρχές μέσα στο ιστορικό γίγνεσθαι και το διάλογο των θεολόγων της Εκκλησίας με την σκέψη της εποχής τους. Ποια είναι ακριβώς τα ερμηνευτικά κλειδιά με τα οποία οι μεγάλοι πατέρες κατά τους πέντε (5) πρώτους αιώνες διατύπωσαν την χριστιανική σκέψη σε μία γόνιμη αντιπαράθεση με τις μεγάλες αιρέσεις, έχοντας στο επίκεντρο την προσέγγιση των βιβλικών κειμένων; Η εκπαιδευτική διαδικασία γίνεται μέσω της κειμενικής ανάλυσης. Στο τέλος του μαθήματος αναλύονται οι δυσκολίες σύνταξης μίας μεταπτυχιακής εργασίας πιο συγκεκριμένα στο γνωστικό αντικείμενο της Ιστορίας των Δογμάτων, καθώς αυτός είναι και ο σκοπός της φοίτησης σε ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών.

2. Θέματα ιστορίας του πνευματικού βίου του Βυζαντίου

Η πολιτιστική κληρονομιά του αρχαίου κόσμου στην μορφή την οποία είχε κατά την ύστερη αρχαιότητα και ο Χριστιανισμός, έτσι όπως διαμορφώθηκε κατά τον 4ο αιώνα αποτέλεσαν τους δύο παράγοντες της σύνθεσης.

3. Θέματα σχέσεων Εκκλησίας-Πολιτείας (Ιστορική θεώρηση)

Το μάθημα εξετάζει και ερμηνεύει ιστορικά την πορεία των σχέσεων Εκκλησίας και Πολιτείας από τη βυζαντινή περίοδο έως σήμερα. Παρουσιάζονται, ερμηνεύονται, εμβαθύνονται και συζητούνται: 1) ειδικά θέματα επιστημονικής έρευνας σχετικά με την εξελικτική ιστορική διαμόρφωση των σχέσεων των δύο θεσμών και 2) ιστορικές χαρακτηριστικές περιπτώσεις των σχέσεων αυτών που αποτέλεσαν ιστορικούς σταθμούς αυτής της εξελικτικής πορείας αυτών μέσα από τις πηγές και τη χρήση της ειδικής εκάστου θέματος βιβλιογραφικής παραγωγής και έρευνας.

4. Θέματα χριστιανικής και βυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης Β’

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών ασχολούνται με εξειδικευμένα θέματα που αφορούν στη χριστιανική και βυζαντινή αρχαιολογία και τέχνη στις διάφορες μορφές και εκφάνσεις της. Κάθε έτος επιλέγεται ένα συγκεκριμένο είδος (αρχιτεκτονική, ζωγραφική, κεντητική, μικροτεχνία, περιηγητισμός, γαστρονομία κ.τ.λ.) διαφορετικό από αυτό που επιλέχθηκε στο προηγούμενο εξάμηνο και μελετάται από τους σπουδαστές με την παρουσίαση εργασιών. Τις τρεις τελευταίες εβδομάδες του εξαμήνου οι φοιτητές επιμορφώνονται στο πλαίσιο με επισκέψεις σε ναούς, σε μουσεία και σε αρχαιολογικούς χώρους.

Δ’ εξάμηνο

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ 3:

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Α’ εξάμηνο

1. Πηγές Κανονικού Δικαίου

Η ανάλυση νομοκανονικών συλλογών και των κανονικών των διατάξεων που παρήχθησαν στη βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο, κανονικών αποκρίσεων και συνοδικών αποφάσεων.

2. Η Εκκλησία ως λατρεύουσα κοινότητα

Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θα μελετηθούν τα βασικά στοιχεία της Ορθοδόξου Λατρείας. Ειδικότερα, θα εξεταστεί το ιδιάζον πνεύμα της θεολογίας της βυζαντινής λειτουργικής παραδόσεως σε σχέση με τους υπόλοιπους λειτουργικούς τύπους Ανατολής και Δύσεως. Θα γίνει εμβάθυνση στην ιστορία και την τελεστική πράξη των τριών Λειτουργιών (Χρυσοστόμου, Βασιλείου, Προηγιασμένης) ως και στα βυζαντινά και μεταβυζαντινά λειτουργικά υπομνήματα. Επίσης θα διερευνηθεί το λειτουργικό έτος και οι ακολουθίες του νυχθημέρου.

3. Αρχές και μέθοδοι του ποιμαντικού έργου

Παρουσιάζονται με αναλυτικό και διεισδυτικό τρόπο οι αρχές και οι μέθοδοι, μέσω των οποίων υλοποιείται το ποιμαντικό έργο της Εκκλησίας και παρέχονται οι κύριες κατευθύνσεις προσέγγισης των πιστών στους υποψήφιους να αναλάβουν την ευθύνη αυτού του πολυδύναμου και πολύπτυχου έργου.

4. Χριστιανική Παιδαγωγική

Στο μάθημα ερευνώνται θέματα Χριστιανικής Παιδαγωγικής, όπως είναι γενικότερα η ιστορία της Παιδαγωγικής ως επιστήμης και ειδικότερα η ιστορία της Χριστιανικής Παιδαγωγικής, η αναγκαιότητα και ο σκοπός της Παιδαγωγικής και της Χριστιανικής Παιδαγωγικής, η σχέση της Χριστιανικής Παιδαγωγικής με τις άλλες ανθρωπολογικές επιστήμες και ειδικότερα τη Θεολογία. Ιδιαίτερα ερευνώνται θέματα που σχετίζονται με τη σχολική εκπαίδευση και το σχολικό περιβάλλον, όπως οι διαπροσωπικές σχέσεις δασκάλου - μαθητή, η κοινωνικοποίηση του μαθητή, η πειθαρχία σε σχέση με την ελευθερία των μαθητών, η σχέση οικογένειας και σχολείου, τα μέσα αγωγής, η σχέση περιβάλλοντος και

αγωγής, ο αναλφαβητισμός, η διαφορετικότητα και η ετερότητα, η ειδική αγωγή, η διαπολιτισμική αγωγή, η διά βίου μάθηση κ.ά.

5. Γάμος και Οικογένεια. Ηθική και κοινωνιολογική θεώρηση

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται ο γάμος και η οικογένεια από την άποψη της Χριστιανικής Ηθικής και της Κοινωνιολογίας του Χριστιανισμού. Παρουσιάζεται η θεολογική νοηματοδότηση του γάμου και της οικογένειας ως θεσμών που προάγουν την πνευματική και κοινωνική ζωή του ανθρώπου και ως πλαισίων που συμβάλλουν στην αγωγή και ανάπτυξη των παιδιών. Επιπλέον, εξετάζονται η θεσμική λειτουργία του γάμου και της οικογένειας στην κοινωνία, καθώς και οι σχετικές κοινωνιολογικές θεωρίες. Τέλος, προβάλλεται ο ηθικός και κοινωνικός προβληματισμός που αναπτύσσεται στη σύγχρονη κοινωνία σχετικά με τις διάφορες εναλλακτικές μορφές γάμου και οικογένειας.

Β’ εξάμηνο

1. Σύγχρονα θέματα Ποιμαντικής Διακονίας, Κανονικού Δικαίου και Θείας Λατρείας. Διεπιστημονικές προσεγγίσεις

Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου στοχεύουμε ο φοιτητής: (α) να γνωρίζει τις βασικές αρχές διεπιστημονικής εξέταση σύγχρονων θεμάτων που αφορούν την Ποιμαντική Διακονία, το Κανονικό Δίκαιο και τη Λειτουργική, (β) να είναι σε θέση να αξιοποιήσει τα κείμενα των αρχαίων κατηχήσεων στη σύγχρονη πράξη, (γ) να κατανοεί τη θεολογία, την ιστορία, το δίκαιο και τη ποιμαντική των μυστηρίων του Βαπτίσματος, του Γάμου, της Ιεροσύνης και της Εξομολόγησης, (δ) να μπορεί να διακρίνει τους μοναχικούς θεσμούς και τη σχέση μονής και ενορίας εντός του εκκλησιαστικού οργανισμού.

2. Ο συνοδικός θεσμός

Στο πλαίσιο του σεμιναριακού μαθήματος παρουσιάζεται το περιεχόμενο του συνοδικού θεσμού και ο τρόπος λειτουργίας του στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Μελετώνται οι διάφορες μορφές της συνοδικότητας και αξιολογείται η σημασία των συνοδικών αποφάσεων στην επίλυση καίριων εκκλησιαστικών ζητημάτων.

3. Ο Χριστιανικός Ναός: Ορθόδοξη λειτουργική και βυζαντινή καλλιτεχνική παράδοση

Βασιζόμενη σε θεμελιώδεις συμβολικές μορφές και αρχετυπικές δομές, η βυζαντινή ναοδομία έκανε χρήση της ύλης προκειμένου να μεταδώσει το «ακατάληπτο», να απεικονίσει με ορατά μέσα το αόρατο, να καταστήσει το άγνωστο γνωστό, να υποδηλώσει συμβολικά τον «άχρονο» και «άπειρο» χώρο ως σημείο της «αχώρητης» και εικαστικά «απρόσιτης» παρουσίας του Θεού. Μέσα στο κέλυφος των βυζαντινών εκκλησιαστικών κτηρίων διαμορφώθηκε και αναπτύχθηκε το ορθόδοξο θρησκευτικό τελετουργικό και η χριστιανική εικονογραφική παράδοση. Τα λειτουργικά δρώμενα και η λατρευτική πράξη επηρέασαν την μορφή και την οργάνωση του χώρου, καθώς και του διακόσμου των βυζαντινών ναών, επιδρώντας καθοριστικά στην διαμόρφωση και εξέλιξη τόσο της εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής όσο και της ορθόδοξης εικονογραφίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα συζητηθούν θέματα που σχετίζονται με την βυζαντινή ναοδομία (θεολογικό υπόβαθρο, λειτουργικές προϋποθέσεις, τυπολογική εξέλιξη, συμβολική διάσταση και αισθητική θεώρηση) και τον ζωγραφικό διάκοσμο του χριστιανικού ναού (αισθητική προσέγγιση, διαμόρφωση και εξέλιξη της ορθόδοξης εικονογραφίας σε συνάρτηση με την Ιερά Παράδοση και την Θεία Λειτουργία).

4. Ειδικά θέματα βυζαντινής μουσικολογίας

Μελέτη ακμής και στασιμότητας της Ψαλτικής Τέχνης. Εισαγωγική θεώρηση της μεσοβυζαντινής σημειογραφίας. Ερμηνεία των μεγάλων υποστάσεων, αφώνων σημαδίων. Γνωριμία τους με τους μεταβυζαντινούς μουσικούς κώδικες και το περιεχόμενό τους. Η Νέα Μέθοδος και η διάδοσή της.

5. Παιδαγωγική Ψυχολογία

Ερευνώνται οι γνώσεις, οι δεξιότητες, οι ικανότητες, οι στάσεις, οι αξίες, οι ιδέες και οι ποικίλες θεωρίες που προσφέρονται ως προτάσεις στον μεταπτυχιακό φοιτητή, προκειμένου αφενός να αποκτήσει σφαιρική αντίληψη του επιστημονικού και ερευνητικού του πεδίου και αφετέρου να είναι σε θέση να αντιμετωπίζει με παιδαγωγικό και αποτελεσματικό τρόπο προβλήματα και δυσκολίες που εμφανίζονται είτε γενικότερα στη σχολική ζωή είτε ειδικότερα στη διδακτική του πράξη.

6. Βιοηθική

Η βιοηθική αποτελεί ένα νέο γνωστικό αντικείμενο που προέκυψε από τον έντονο προβληματισμό που αναπτύχθηκε σχετικά με την κατεύθυνση της επιστημονικής έρευνας, την ανάπτυξη νέων μεθόδων και εφαρμογών, καθώς και με τα όρια που πρέπει να τίθενται στις επεμβάσεις στην ανθρώπινη ζωή. Η βιοηθική επεξεργάζεται ηθικές αρχές, σταθμίζει τα οφέλη, τους πιθανούς κινδύνους και γενικότερα τις συνέπειες της έρευνας και των εφαρμογών της, αξιολογεί τα επιστημονικά επιτεύγματα και καλείται τελικά να αποφανθεί, τι είναι ηθικά σωστό και υπηρετεί το συμφέρον του ανθρώπου. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου αυτού μελετώνται οι σύγχρονες προσεγγίσεις της βιοηθικής, με έμφαση στη θεώρηση της χριστιανικής ηθικής.

7. Θέματα Κοινωνιολογίας του Χριστιανισμού

Εννοιολογική ανάπτυξη της Επιστήμης της Κοινωνιολογίας του Χριστιανισμού. Σχέσεις Ακαδημαϊκής Θεολογίας και Κοινωνιολογίας. Η κοινωνική διδασκαλία του Χριστιανισμού και η στάση του στα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα. Κοινωνιολογία του δόγματος της ηθικής και της λατρείας της Εκκλησίας. Ο διαλογικός χαρακτήρας του χριστιανισμού σε Οικουμενικό επίπεδο.

Γ’ εξάμηνο

1. Θεία λατρεία και πνευματική ζωή

Η σχέση λατρείας και πνευματικότητας, τα μυστήρια ως άξονας της πνευματικής ζωής, η νοερά προσευχή, οι καιροί και το νόημα της νηστείας και άλλα παρεμφερή ζητήματα θα εξεταστούν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

2. Ομιλητική - Αισθητική του λόγου και της τέχνης

Το μάθημα διερευνά τα ζητήματα αισθητικής της τέχνης του λόγου, τη σχέση της θύραθεν ρητορικής με αυτή της εκκλησιαστικής ρητορικής τέχνης και την αναγκαιότητα να ξαναβρεί ο σύγχρονος εκκλησιαστικός λόγος την ζείδωρη πνοή του.

3. Μεθοδολογία και κατευθύνσεις στη σύγχρονη λειτουργιολογική έρευνα

Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θα πρέπει: (α) να μάθει για την ιστορική πορεία της λειτουργιολογικής έρευνας, με έμφαση την βυζαντινή παράδοση, από τους πρόδρομους μελετητές έως τις μέρες μας, (β) να ανακαλύψει το εύρος των λεπτομερειακών ζητημάτων που καλείται να θεραπεύσει σήμερα ο κλάδος της Λειτουργικής, (γ) να γνωρίζει τους κλάδους της λειτουργικής επιστήμης και των εφαρμοστέων μεθοδολογικών αρχών αυτής και (δ) να έχει μεγαλύτερη εξοικείωση με την εφαρμογή των αρχών αυτών σε ιστορικά ζητήματα και στη σύγχρονη λατρευτική πράξη της Ορθοδόξου Εκκλησίας.

4. Ειδικά θέματα βυζαντινής και μεταβυζαντινής υμνογραφίας

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τα Instrumenta Studiorum της Υμνογραφίας, τη μελέτη των χειρόγραφων υμνογραφικών συλλογών και τις αρχές και μεθόδους κριτικής έκδοσης υμνογραφικών κειμένων. Επιπλέον, στο πλαίσιο του μαθήματος επιχειρείται συστηματική παρουσίαση των βασικότερων υμνογράφων και του έργου τους, εξετάζονται επιμέρους θέματα της βυζαντινής και μεταβυζαντινής Υμνογραφίας (ζητήματα χειρόγραφης παράδοσης υμνογραφικών κειμένων, μετρικής, γνησιότητας κ.ά.) και παρουσιάζονται τα αιτούμενα της σύγχρονης έρευνας.

5. Άσκηση στην ψαλτική τέχνη

Διδάσκονται αρχές και μέθοδοι εκμάθησης και άσκησης της Βυζαντινής εκκλησιαστικής Μουσικής σύμφωνα με τη σημειογραφία της, τα είδη μελοποιίας, τους ήχους και τα γένη των μελών της, όπως αυτά διαμορφώθηκαν στην ιστορική της πορεία.

6. Ειδική διδακτική του μαθήματος των Θρησκευτικών

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να εμβαθύνουν σε ζητήματα της Διδακτικής του μαθήματος των Θρησκευτικών τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο. Στο θεωρητικό μέρος του μαθήματος περιλαμβάνεται η συστηματική και συγκριτική μελέτη των σύγχρονων διδακτικών θεωριών και μεθόδων μέσω της οποίας αναδεικνύονται οι δυνατότητες και οι προοπτικές που αυτές προσφέρουν στο πλαίσιο της σχολικής θρησκευτικής αγωγής. Περιλαμβάνεται, επίσης, η μελέτη του σύνθετου πλέγματος των παιδαγωγικών σχέσεων που αναπτύσσεται στο σχολικό περιβάλλον. Επιπλέον, αναλύονται οι βασικές αρχές σχεδιασμού των Προγραμμάτων Σπουδών, καθώς και των σχολικών βιβλίων του μαθήματος των Θρησκευτικών. Κατά το πρακτικό μέρος του μαθήματος, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές συνεπικουρούν στην υλοποίηση της Πρακτικής Άσκησης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος ως μέντορες, παρέχοντας συμβουλευτικό και καθοδηγητικό έργο στους προπτυχιακούς φοιτητές κατά τη σχεδίαση και την οργάνωση του εκπαιδευτικού τους υλικού και του διδακτικού τους έργου (μικροδιδασκαλίες και διδασκαλίες σε πραγματικές συνθήκες), αξιοποιώντας καινοτόμες διδακτικές μεθόδους, μέσα και εφαρμογές. Τέλος, εξετάζεται ερευνητικά και αξιολογείται η σημασία των μικροδιδασκαλιών και της πρακτικής άσκησης ως επιμορφωτικών εργαλείων των εν δυνάμει και εν ενεργεία εκπαιδευτικών.

7. Εφαρμογές της Ποιμαντικής

Το μάθημα επικεντρώνεται στη μελέτη και αντιμετώπιση ειδικών ψυχολογικών περιπτώσεων σε άτομα κάθε ηλικίας, καθώς και σωματικά πασχόντων ευρισκομένων σε οριακές καταστάσεις.

8. Θέματα κοινωνικής και οικολογικής ηθικής

Το χριστιανικό ήθος δεν βιώνεται μόνο σε προσωπική σχέση με τον Θεό, αλλά και σε σχέση με το συνάνθρωπο και την κτίση. Τα σύγχρονα κοινωνικά και οικολογικά προβλήματα είναι κυρίως ηθικά και πνευματικά προβλήματα, καθώς οι αιτίες τους σχετίζονται άμεσα με τις αντιλήψεις για την κοινωνία και το συνάνθρωπο και με τη νοηματοδότηση των υλικών αγαθών και του περιβάλλοντος κόσμου.

9. Χριστιανισμός, Πολιτική Οικονομία και Κράτος Πρόνοιας

Οι επιδράσεις του Χριστιανισμού επί της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής. Το βυζαντινό κράτος πρόνοιας και η επίδρασή του στην ευρωπαϊκή πολιτική οικονομία. Σύγχρονος διάλογος της κοινωνικής διδασκαλίας του Χριστιανισμού με τις κοινωνιολογικές θεωρίες για το ζήτημα των σχέσεων οικονομίας και πολιτικής. Κοινωνική δικαιοσύνη, μικτό σύστημα οικονομίας και φιλελευθερισμός συναντώνται στο εννοιολογικό πεδίο της κοινωνιολογίας του Χριστιανισμού και της πολιτικής οικονομίας.

10. Ερμηνεία Ιερών Κανόνων

Ερμηνεία των ιερών κανόνων των Οικουμενικών και τοπικών συνόδων και των κανόνων των Πατέρων της Εκκλησίας. Η συγκρότησή τους σε συλλογές και η εφαρμογή τους από τα διοικητικά όργανα της Εκκλησίας.

11. Σχέσεις Πολιτείας και Εκκλησίας

Εμβάθυνση στο εσωτερικό δίκαιο της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Ιστορική εξέλιξη των σχέσεων Πολιτείας-Εκκλησίας. Εμβάθυνση στη μελέτη του ατομικού δικαιώματος της θρησκευτικής ελευθερίας. Η διάρθρωση της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Εμβάθυνση στο δίκαιο του Οικουμενικού Πατριαρχείου και της Εκκλησίας της Ελλάδος. Εμβάθυνση στα ιδιαίτερα εκκλησιαστικά καθεστώτα που ισχύουν στην ελληνική επικράτεια. Εκκλησιαστική περιουσία. Ιδιαίτερη νομική μεταχείριση κληρικών και μοναχών. Το Ποινικό Δίκαιο της Εκκλησίας.

Δ’ εξάμηνο

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματική Εργασίας.

Γ. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Για την εκπόνηση της Μ.Δ.Ε., η Συνέλευση του Τμήματος ύστερα από αίτηση του υποψηφίου σε καθορισμένες ημερομηνίες, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της Μ.Δ.Ε., ο προτεινόμενος επιβλέπων και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης Μ.Δ.Ε., ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και εγκρίνει το θέμα της Μ.Δ.Ε.

Δικαίωμα επίβλεψης Μ.Δ.Ε. έχουν οι διδάσκοντες των κατηγοριών, υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 83 του ν. 4957/2022:

α. Μέλη Δ.Ε.Π., Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή

άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.),

β. ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ιδίου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ. συνεργαζόμενοι καθηγητές,

δ. εντεταλμένοι διδάσκοντες,

ε. επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ. ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α’ 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Π.Μ.Σ. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

Η διαδικασία συγκρότησης της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής και ορισμού επιβλέποντος και του τίτλου της Μ.Δ.Ε. γίνεται πριν το πέρας του τρίτου (Γ’) εξαμήνου και κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Στη συνέχεια, το θέμα εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών, που τηρείται στη Γραμματεία. Στον κατάλογο αυτό περιλαμβάνεται απαραιτήτως το ονοματεπώνυμο του υποψηφίου, ο επιβλέπων καθηγητής, η ημερομηνία της ανακοινώσεως του θέματος στη Συνέλευση του Τμήματος και η ημερομηνία λήξεως της διαδικασίας.

Τα άλλα δύο μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και μπορούν να προέρχονται από το Τμήμα ή άλλα Τμήματα και Σχολές του οικείου Α.Ε.Ι. ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής (εφόσον είναι διδάσκοντες).

Δεν είναι δυνατή αλλαγή του θέματος της Μ.Δ.Ε., παρά μόνο με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή. Αλλαγή θέματος Μ.Δ.Ε. σε καμιά περίπτωση δεν αποτελεί λόγο για παράταση των ανωτέρω προθεσμιών.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση του επιβλέποντα ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Ως τέτοιοι λόγοι θεωρούνται η παραίτηση του επιβλέποντος ή του μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής από τη θέση Δ.Ε.Π., σοβαρή ασθένεια ή η αδυναμία συνεργασίας με τον μεταπτυχιακό φοιτητή.

Η γλώσσα της Μ.Δ.Ε. μπορεί να είναι η ελληνική ή διάφορη αυτής κατόπιν αιτήσεως του μεταπτυχιακού φοιτητή, σχετικής εισήγησης της Σ.Ε. και έγκρισης της Συνέλευσης του Τμήματος.

Όταν περατωθεί η σύνταξη της Μ.Δ.Ε., ο μεταπτυχιακός φοιτητής την υποβάλει σε έντυπη μορφή τρία (3) αντίτυπά της ή σε μορφή PDF στη Γραμματεία του Τμήματος, μαζί με βεβαίωση του επιβλέποντος καθηγητή ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση. Η Μ.Δ.Ε. δεν μπορεί να κατατεθεί προς κρίση πριν ολοκληρωθούν οι υποχρεώσεις του φοιτητή στα μαθήματα των εξαμήνων.

Μετά την κατάθεση της Μ.Δ.Ε. στη Γραμματεία του Τμήματος, ο Πρόεδρος του Τμήματος διαβιβάζει την Μ.Δ.Ε. στα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Η Μ.Δ.Ε. υποστηρίζεται ενώπιον της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, της οποίας τα μέλη έχουν ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με την εξεταζόμενη Μ.Δ.Ε. (όπου συντονίζει ο επιβλέπων καθηγητής) σε ημερομηνία και τόπο, που ορίζεται από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή σε διάστημα που δεν ξεπερνά τους δύο (2) μήνες από την κατάθεσή της Μ.Δ.Ε. στη Γραμματεία του Τμήματος και διαρκεί περίπου μία (1) ώρα. Αν ένα μέλος της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής ζητήσει δικαιολογημένα παράταση της προθεσμίας, δύναται να χορηγηθεί από τον Πρόεδρο παράταση μέχρι τριάντα (30) ημέρες. Σε περίπτωση αδυναμίας υποστήριξης της Μ.Δ.Ε. εντός του οριζόμενου διαστήματος με υπαιτιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος νέα ημερομηνία και τόπος για την υποστήριξη της. Μετά από την έγκρισή της από την Επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο της οικείας Σχολής.

Για να εγκριθεί μία Μ.Δ.Ε. πρέπει να ανταποκρίνεται στις παρακάτω απαιτήσεις:

α) Το περιεχόμενό της να εμπίπτει στο αντικείμενο της ειδίκευσης, στην οποία έγινε δεκτός ο φοιτητής.

β) Η πραγμάτευση να γίνεται σύμφωνα με τις ακαδημαϊκές προδιαγραφές (βλ. άρθρο 17 της παρούσης), ώστε να παρουσιάζεται η ερευνητική προσπάθεια και επίδοση του φοιτητή.

γ) Να πληροί τους όρους του παρόντος σχετικά με την έκταση, γραμματοσειρά, δομή Μ.Δ.Ε κ.λπ.

Η βαθμολόγηση της Μ.Δ.Ε. γίνεται σε κλίμακα βαθμολογίας από μηδέν (0) έως δέκα (10).

Μετά την υποστήριξη της Μ.Δ.Ε. συντάσσεται πρακτικό στο οποίο αναφέρεται ο βαθμός κάθε μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, ο μέσος όρος της βαθμολογίας καθώς και τυχόν παρατηρήσεις ή επισημάνσεις.

Μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας παρουσίασης, κρίσης και βαθμολόγησης της Μ.Δ.Ε., ο φοιτητής υποχρεούται σε διάστημα δύο (2) μηνών να λάβει υπόψη του όλες τις διορθώσεις και υποδείξεις που του έγιναν από τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Μετά την ολοκλήρωση των διορθώσεων και την έγγραφη βεβαίωση του επιβλέποντος ανακοινώνεται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ο βαθμός, γίνεται η αναγόρευση του μεταπτυχιακού φοιτητή σε διπλωματούχο και αναρτάται ηλεκτρονικά το κείμενο της Μ.Δ.Ε. και περίληψή της στα ελληνικά και αγγλικά στο οικείο ψηφιακό αποθετήριο του Πανεπιστημίου.

Εάν για σοβαρούς λόγους, όπως ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση ή λόγοι ανωτέρας βίας δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθούν οι διορθώσεις μέσα στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα, είναι δυνατή η χορήγηση παράτασης ενός (1) μήνα κατόπιν αίτησης του φοιτητή και εισήγησης της Σ.Ε. στη Συνέλευση του Τμήματος.

Αν η κρίση της Μ.Δ.Ε. είναι αρνητική, ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να υποβάλει τη Μ.Δ.Ε. του ενσωματώνοντας τις επισημάνσεις για τη βελτίωσή της σε χρονικό διάστημα δύο (2) μηνών. Αν και η δεύτερη κρίση είναι αρνητική, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει το δικαίωμα απονομής του Δ.Μ.Σ.

Περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία εκπόνησης της Μ.Δ.Ε. καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 11
Τρόπος οργάνωσης
της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας.

Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

Η διδακτική δραστηριότητα περιλαμβάνει τον καθορισμό του περιεχομένου του μαθήματος στο πλαίσιο της ύλης της ειδικότερης θεματικής του, βιβλιογραφία, σημειώσεις και τρόπο αξιολόγησης.

Τα μαθήματα πραγματοποιούνται διά φυσικής παρουσίας.

Το πρόγραμμα είναι πλήρους και υποχρεωτικής παρακολούθησης για το σύνολο των διδασκόμενων μαθημάτων. Το όριο απουσιών που δικαιούται ο κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής είναι μέχρι τρεις (3) σε κάθε μάθημα.

Άρθρο 12
Έλεγχος γνώσεων

Ο έλεγχος στα επιμέρους μαθήματα πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές, προφορικές εξετάσεις, εκπόνηση εργασιών ή με κατάθεση εργασίας προόδου και απαλλακτικής εργασίας με έκταση δύο χιλιάδες οκτακόσιες έως τρεις χιλιάδες εκατό (2.800-3.100) λέξεις [εννέα με δέκα (9-10) σελίδες] ή συνδυασμός των παραπάνω.

Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον διδάσκοντα του κάθε μαθήματος στην έναρξη του ακαδημαϊκού εξαμήνου.

Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών ορίζεται από μηδέν (0) έως δέκα (10), ως εξής:

- Άριστα (8,5 έως 10).
- Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου).
- Καλώς (6 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).
- Προβιβάσιμος βαθμός είναι το έξι (6) και οι μεγαλύτεροί του.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων, καθώς και των ειδικών σεμιναρίων και ημερίδων ή άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο λειτουργίας του παρόντος Π.Μ.Σ., είναι υποχρεωτική.

Τα μαθήματα που για οποιοδήποτε λόγο αναβάλλονται, αναπληρώνονται με ανάρτηση ανακοίνωσης του διδάσκοντα, όπου ορίζεται εκ νέου ημερομηνία και ώρα αναπλήρωσης. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον τριάντα (30) ώρες από το σύνολο των διδακτικών ωρών του μαθήματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα ή άλλο μάθημα της ειδίκευσης κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών μεταπτυχιακού φοιτητή ξεπερνά το είκοσι τρία τοις εκατό (23%) στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη Σ.Ε., η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

Δύναται σε περίπτωση έκτακτων αναγκών ή σε λόγους ανωτέρας βίας να διεξάγονται εξετάσεις με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, εφόσον έχει διασφαλιστεί το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

Στις περιπτώσεις ασθένειας συνιστάται ο διδάσκων να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο ίδιος πρόσφορο, τον φοιτητή (π.χ. προφορική ή εξ αποστάσεως εξέταση).

Αν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση ενός ή περισσοτέρων μαθημάτων ενός εξαμήνου και, επομένως δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα σπουδών, επανεξετάζεται σε αυτά σε διάστημα δύο (2) μηνών από την έκδοση των αποτελεσμάτων. Σε περίπτωση νέας αποτυχίας εξετάζεται, εντός (1) μηνός, ύστερα από αίτησή του από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και της Μ.Δ.Ε. (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της Μ.Δ.Ε.) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο: Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της Μ.Δ.Ε. πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ.

Συγκεκριμένα:

Βαθμός Δ.Μ.Σ. =

(Βαθμός μαθήματος 1 Χ ECTS μαθήματος 1 + Βαθμός μαθήματος 2 Χ ECTS μαθήματος 2 + …+ Βαθμός μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας Χ ECTS μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας)/Συνολικός αριθμός ECTS.

Άρθρο 13
Όργανα Διοίκησης του Π.Μ.Σ.

Τα αρμόδια Όργανα για τη διοίκηση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. είναι:

Η Σύγκλητος του Α.Π.Θ., η οποία ασκεί αρμοδιότητες όπως αυτές ορίζονται κατά την κείμενη νομοθεσία.

Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ., που αποτελείται από τον Αντιπρύτανη, ως Πρόεδρο, που είναι αρμόδιος για τα ακαδημαϊκά θέματα και από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή και ένα μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.).

Η Συνέλευση του Τμήματος, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες της παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 4957/2022.

Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.), η οποία αποτελείται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. που προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος με διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Άρθρο 14
Διδάσκοντες

Το διδακτικό έργο του Π.Μ.Σ. ανατίθεται από το αρμόδιο όργανο στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

1. Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.).

2. Ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

3. Συνεργαζόμενους Καθηγητές.

4. Εντεταλμένους διδάσκοντες.

5. Επισκέπτες Καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές.

6. Ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α’ 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

7. Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση της βιβλιογραφίας, ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος, η επικοινωνία με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Άρθρο 15
Πόροι Προγράμματος-Οικονομική Διαχείριση

Οι πόροι του Π.Μ.Σ. δύνανται να προέρχονται από:

α) Δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,

β) κληροδοτήματα,

γ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,

δ) ίδιους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος,

ε) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων,

στ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

Το Π.Μ.Σ. δεν έχει τέλη φοίτησης.

Η διαχείριση των πόρων του Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Π.Θ.

Άρθρο 16
Αξιολόγηση-Περιοδική Αξιολόγηση Π.Μ.Σ.

Η αξιολόγηση των μαθημάτων διενεργείται σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα του Α.Π.Θ. Μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές το αξιολογούν ηλεκτρονικά, μέσω του πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Α.Π.Θ.

Η αξιολόγηση των διδασκόντων γίνεται με κριτήρια τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής τους στους φοιτητές, το επίπεδο της προετοιμασίας τους, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης και διεθνώς καθιερωμένης - για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακές σπουδές - βιβλιογραφίας, την προθυμία τους να απαντούν σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων, την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος και των ωρών γραφείου κ.λπ.

Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης λειτουργίας του, καθώς και λοιπά σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν κατά το στάδιο της αξιολόγησης κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, η λειτουργία του ολοκληρώνεται με την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών.

Άρθρο 17
Ακαδημαϊκή δεοντολογία και λογοκλοπή

Καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία., ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου άλλου, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του ιδίου του υποψηφίου, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διαγραφή του. Στις παραπάνω περιπτώσεις και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή, η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του

προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό φοιτητή κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση Μ.Δ.Ε.

Άρθρο 18
Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η Συνέλευση του Τμήματος διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και αποφασίζει να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ. στους αποφοιτήσαντες.

Ο τίτλος του Δ.Μ.Σ. είναι δημόσιο έγγραφο και εκδίδεται από τη Γραμματεία του Τμήματος. Στο Δίπλωμα αναγράφονται το Τμήμα, το έμβλημα του Α.Π.Θ., η χρονολογία περάτωσης των σπουδών, η χρονολογία έκδοσης του Δ.Μ.Σ., ο αριθμός πρωτοκόλλου αποφοίτησης, ο τίτλος του Π.Μ.Σ., τα στοιχεία του μεταπτυχιακού φοιτητή και ο χαρακτηρισμός αξιολόγησης Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα.

Επιπλέον του Δ.Μ.Σ., χορηγείται Παράρτημα Διπλώματος, το οποίο είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με την φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία των μαθημάτων.

Οι αποφοιτήσαντες μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να λαμβάνουν, και πριν από την επίσημη αναγόρευσή τους ως διπλωματούχων, πιστοποιητικό για την επιτυχή περάτωση του κύκλου σπουδών του Π.Μ.Σ.

Το τελετουργικό αποφοίτησης ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 19
Μεταβατικές Διατάξεις

Όσα θέματα δεν προβλέπονται με την παρούσα πράξη ρυθμίζονται με την ισχύουσα νομοθεσία.

Η ισχύς της απόφασης άρχεται με τη δημοσίευσή της.

Β. Την τροποποίηση, από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026, της υπ’ αρ. 17976/7-2-2020 (Β’ 571) απόφασης της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την έγκριση του κανονισμού λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός» του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022, όπως ισχύουν, ως εξής:

Άρθρο 1
Αντικείμενο-Σκοπός του Π.Μ.Σ.

Το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού της Θεολογικής Σχολής οργανώνει και λειτουργεί Π.Μ.Σ. με τίτλο «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός (Orthodox Theology and Christian Culture)».

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι η προαγωγή της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας, της μελέτης και της επιστημονικής εξειδίκευσης στον χώρο της Ορθόδοξης Θεολογίας και του Χριστιανικού Πολιτισμού, όπως ορίζεται στους ειδικότερους επιστημονικούς τομείς.

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η καλλιέργεια και η προαγωγή της θεολογικής γνώσης καθώς και η ανάπτυξη της έρευνας στο χώρο της Ορθόδοξης Θεολογίας και γενικότερα του Χριστιανικού Πολιτισμού. Επιπλέον, αποσκοπεί στην ικανοποίηση θεολογικών, ερευνητικών, εκπαιδευτικών, κοινωνικών και εκκλησιαστικών αναγκών αλλά και στην παραγωγή και μετάδοση γνώσεων, μεθοδολογικών εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον θεολογικό χώρο.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα όσων παρακολουθήσουν επιτυχώς το Π.Μ.Σ. είναι τα εξής:

α) Η κατάρτιση εξειδικευμένων επιστημόνων ικανών για τη μελέτη θεολογικών, εκκλησιαστικών και κοινωνικών θεμάτων, για ακαδημαϊκό έργο σ’ αυτούς τους τομείς και για επιστημονική στήριξη υπηρεσιών, ιδρυμάτων και κοινωνικών θεσμών.

β) Η εξειδίκευση θεολόγων με δεξιότητες, γνώσεις και εμπειρίες, ώστε να μπορούν να προσφέρουν υψηλής ποιότητας έργο σε εκπαιδευτικά και κοινωνικά ιδρύματα, στη δημόσια εκπαίδευση και σε ειδικές θέσεις επιμορφωτών και άλλων στελεχών της Εκκλησίας.

γ) Η ανάπτυξη ερευνητικών δεξιοτήτων και της κριτικής σκέψης ως προϋποθέσεων για τη διδακτορική έρευνα.

δ) Η ανάπτυξη διεπιστημονικών και διϊδρυματικών συνεργασιών, οι οποίες θα συμβάλουν στην προαγωγή της διεπιστημονικής έρευνας και στην ανάδειξη της Ορθόδοξης Θεολογίας στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

ε) Η ικανότητα της εφαρμοσμένης θεολογικής σκέψης να διαλέγεται με τις θύραθεν επιστήμες με σκοπό την αντιμετώπιση και επεξεργασία των σύγχρονων προκλήσεων και το συνδυασμό θεωρητικών και πρακτικών αποτελεσμάτων της θεολογικής έρευνας.

Άρθρο 2
Απονεμόμενος Τίτλος Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δ.Μ.Σ. με τίτλο «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός» με τις εξής ειδικεύσεις:

Ειδίκευση 1: Βιβλικών, Πατερικών, Αγιολογικών και Θρησκειολογικών Σπουδών (Bible, Patristics, Hagiology and Religious studies).

Ειδίκευση 2: Ιστορίας, Δόγματος, Φιλοσοφίας και Αρχαιολογίας (History, Doctrine, Philosophy and Archaeology).

Ειδίκευση 3: Εφαρμοσμένης Θεολογίας (Applied Theology).

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο (ανάλογα με την ειδίκευση):

- «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός στην ειδίκευση Βιβλικών, Πατερικών, Αγιολογικών και Θρησκειολογικών Σπουδών»,
- «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός στην ειδίκευση Ιστορίας, Δόγματος, Φιλοσοφίας και Αρχαιολογίας» και
- «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός στην ειδίκευση Εφαρμοσμένης Θεολογίας».

Η επιτυχής ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ. οδηγεί στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020 (Α’ 254).

Άρθρο 3
Όργανα του Π.Μ.Σ.

Αρμόδια Όργανα για τη διοίκηση, οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. είναι:

Ι. Η Σύγκλητος του Ιδρύματος, η οποία είναι επιφορτισμένη με τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, και οργανωτικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ., και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ., δεν ανατίθενται από το νόμο σε άλλα όργανα.

ΙΙ. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, που συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου και αποτελείται από τον αρμόδιο Αντιπρύτανη, ο οποίος εκτελεί χρέη Προέδρου, καθώς επίσης και από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή του Α.Π.Θ., και από ένα (1) μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Α.Π.Θ. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν εμπειρία στην οργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα δεύτερου κύκλου. Η θητεία της Επιτροπής είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη.

ΙΙΙ. Η Συνέλευση του Τμήματος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

1. Συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

2. ορίζει τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.),

3. αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ.,

4. συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των Μ.Δ.Ε. των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά Μ.Δ.Ε.,

5. εισηγείται προς τη Σύγκλητο την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

6. διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.,

7. επικυρώνει τον τελικό πίνακα επιτυχόντων στο Π.Μ.Σ.,

8. καθορίζει τα μαθήματα κατεύθυνσης του Προπτυχιακού κύκλου, στα οποία οφείλουν να εξεταστούν οι υποψήφιοι από άλλα Τμήματα και Σχολές,

9. εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.),

10. ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. 1. και 4. δύναται να μεταβιβάζονται στη Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.

ΙV. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ., η οποία απαρτίζεται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του Προγράμματος και έχει τις εξής αρμοδιότητες:

1. Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4957/2022, και εισηγείται την έγκρισή του προς τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), εξαιρουμένων των τριμηνιαίων αναμορφώσεων των ετήσιων προϋπολογισμών της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 239 του ν. 4957/2022,

2. καταρτίζει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ. και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

3. εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ. και δύναται να μεταβιβάζει την αρμοδιότητα αυτή στον Διευθυντή του Π.Μ.Σ.

4. εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Προγραμμάτων Σπουδών,

5. εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 83 του ν. 4957/2022,

6. εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

7. καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

8. εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

V. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., ο οποίος προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο.

Ο Διευθυντής έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 82 παρ. 4 του ν. 4957/2022 και όποιες άλλες ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.:

1. προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

2. εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

3. εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

4. είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το άρθρο 234 του ν. 4957/2022 και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

5. παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Προγραμμάτων Σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οποιασδήποτε αποζημίωσης για

την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Η Γραμματειακή Υποστήριξη του Π.Μ.Σ. παρέχεται από το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. είναι υπεύθυνη για την τήρηση των φακέλων και των βαθμολογιών των μεταπτυχιακών φοιτητών. Επίσης, ενημερώνει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές για θέματα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. Τέλος, είναι υπεύθυνη για την προετοιμασία των θεμάτων που εισάγονται στη Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 4
Κατηγορίες Υποψηφίων στο Π.Μ.Σ.

1. Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών Τμημάτων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής και της αλλοδαπής και ειδικότερα:

α) Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. (Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής.

β) Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

γ) Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών και των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

2. Η αναγνώριση τίτλων σπουδών της αλλοδαπής για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ., γίνεται από το Τμήμα. Σε περίπτωση που ο πρώτος κύκλος σπουδών έχει πραγματοποιηθεί στην αλλοδαπή, ο υποψήφιος δεν υποχρεούται να φέρει την ισοτιμία τίτλων σπουδών από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.). Ακόμα κι αν προσκομίσει ισοτιμία, η αναγνώριση πάλι γίνεται από το Τμήμα.

3. Το Τμήμα έχει την ευθύνη της ακαδημαϊκής και μόνο αναγνώρισης των τίτλων σπουδών και όχι της ισοτιμίας. Για την ισοτιμία των τίτλων σπουδών, την ευθύνη εξακολουθεί να έχει ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

4. Οι ενδιαφερόμενοι, που έχουν κάνει ήδη αίτηση ή φοιτούν στο Π.Μ.Σ., υπό την αίρεση της προσκόμισης ατομικής πράξης αναγνώρισης από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., απαλλάσσονται από αυτήν την υποχρέωση και η αίτησή τους ή η συνέχιση των σπουδών τους εξετάζεται με βάση τα κριτήρια του νέου νόμου.

5. Τρόπος ελέγχου του γενικού τύπου τίτλου πρώτου κύκλου σπουδών:

1. Η γνησιότητα πιστοποιείται:

1.1. Με σφραγίδα της Χάγης,

1.2. με κατάθεση του πτυχίου και ταυτόχρονη ενημέρωση του Πανεπιστημίου της αλλοδαπής από τον ενδιαφερόμενο. Η ενημέρωση συνοδεύεται με επίσημο email του Πανεπιστημίου της αλλοδαπής δίνοντας στην Γραμματεία του εκάστοτε Ακαδημαϊκού Τμήματος τη δυνατότητα να ελέγξει τη γνησιότητα,

2. σε περίπτωση που χρειάζεται η ειδικότητα που απονέμει ο τίτλος σπουδών, ο έλεγχος γίνεται από την αναγραφή της στο πτυχίο και την αναλυτική βαθμολογία ή το Παράρτημα Διπλώματος,

3. σε περίπτωση που μας ενδιαφέρει ο βαθμός, χρησιμοποιούμε την αντιστοίχιση με τη διαδικασία που γνωστοποιήθηκε από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.,

4. η ακαδημαϊκή αναγνώριση αφορά μόνο τη συγκεκριμένη διαδικασία, κατοχυρώνεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και δεν δίνεται στον ενδιαφερόμενο. Αν ο υποψήφιος θέλει σχετική βεβαίωση θα πρέπει να αποταθεί στον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. για ισοτιμία.

Άρθρο 5
Αριθμός Εισακτέων, Κριτήρια
και Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων

1. Ο αριθμός εισακτέων κατ’ έτος ορίζεται κατά ανώτερο όριο σε εβδομήντα δύο (72) μεταπτυχιακούς φοιτητές ετησίως. Ειδικότερα, στην πρώτη ειδίκευση εισάγονται είκοσι δύο (22), στη δεύτερη ειδίκευση εισάγονται είκοσι δύο (22) και στην τρίτη είκοσι οκτώ (28) μεταπτυχιακοί φοιτητές.

Το Π.Μ.Σ. δεν μπορεί να λειτουργήσει με λιγότερο από έξι (6) μεταπτυχιακούς φοιτητές ανά ειδίκευση.

α) Ο αριθμός των εισακτέων πτυχιούχων από μη Θεολογικά Τμήματα ή Σχολές δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) ανά ειδίκευση. Σε περίπτωση κενών θέσεων, ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξάνεται.

β) Αν δεν καλυφθούν οι θέσεις κάποιων ειδικεύσεων, αυτές μπορούν να δοθούν σε άλλες ειδικεύσεις με εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Σε περίπτωση ισοβαθμίας ισχύουν τα οριζόμενα στην παρ. 7 του παρόντος άρθρου.

2. Το Τμήμα, σε ημερομηνίες που ορίζονται από την Συνέλευση, προκηρύσσει θέσεις με ανοιχτή διαδικασία για την εισαγωγή πτυχιούχων στα Π.Μ.Σ. Ειδικότερα:

α) Μέχρι το τέλος Ιουνίου κάθε έτους, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, δημοσιεύεται επίσημη προκήρυξη των θέσεων μεταπτυχιακών φοιτητών που διατίθενται σε κάθε ειδίκευση για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

β) Η υποβολή αιτήσεων για την εγγραφή στο Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται από τις 10 Σεπτεμβρίου έως τις 10 Οκτωβρίου.

γ) Η επιλογή των εισακτέων ολοκληρώνεται το αργότερο μέχρι 20 Οκτωβρίου.

δ) Οι εγγραφές στο πρόγραμμα γίνονται έως τις 31 Οκτωβρίου.

Ειδικότερα, στην προκήρυξη αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, οι κατηγορίες πτυχιούχων και ο αριθμός εισακτέων, ο τρόπος εισαγωγής, τα κριτήρια επιλογής, κ.λπ., οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων, καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

Για τους πτυχιούχους μη Θεολογικών Σχολών διενεργούνται γραπτές εξετάσεις σε τρία (3) μαθήματα του προπτυχιακού κύκλου σπουδών, σύμφωνα με την ειδίκευση επιλογής, τα οποία καθορίζονται κάθε έτος από την Συνέλευση του Τμήματος. Τα εξεταζόμενα μαθήματα ανήκουν στις εξής θεματικές ενότητες, της 1ης Ειδίκευσης: α) Αγίας Γραφής και β) Πατρολογίας, της 2ης Ειδίκευσης: α) Δογματικής της Ορθοδόξου Εκκλησίας και β) Εκκλησιαστικής Ιστορίας, της 3ης Ειδίκευσης: α) Κανονικού Δικαίου, β) Παιδαγωγικής και γ) Λειτουργικής. Η Συνέλευση επίσης καθορίζει την έκταση της ύλης για κάθε εξεταζόμενο μάθημα. Ο κατάλογος των εξεταστέων μαθημάτων ανά ειδίκευση και η ύλη τους ανακοινώνονται

στην προκήρυξη των θέσεων του Π.Μ.Σ. μέχρι το τέλος Ιουνίου. Σε ανακοίνωση από τη Γραμματεία του Τμήματος, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος το αργότερο μέχρι 25 Σεπτεμβρίου, ανακοινώνεται η ημερομηνία και ο τόπος πραγματοποίησης των εξετάσεων ανά ειδίκευση. Η γραπτή εξέταση σε κάθε ειδίκευση θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τις 18 Οκτωβρίου. Τα γραπτά βαθμολογούνται στην κλίμακα του δέκα (10) από δύο βαθμολογητές μέλη της Επιτροπής Επιλογής και Εξέτασης κάθε ειδίκευσης και ο ελάχιστος βαθμός επιτυχίας είναι το έξι (6).

3. Η προκήρυξη εισαγωγής μεταπτυχιακών φοιτητών δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Οι αιτήσεις συνοδευόμενες με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος, είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή.

4. Μαζί με την αίτηση συμμετοχής και τα απαραίτητα δικαιολογητικά υποβάλλονται επίσης:

α) Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα,

β) φωτοτυπία αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου,

γ) βεβαίωση της παροχής και της διάρκειας της υποτροφίας, όπου υπάρχει, εκδιδόμενη από τη σχετική δημόσια ή εκκλησιαστική αρχή για τους αλλοδαπούς υποτρόφους του Ελληνικού Κράτους ή Εκκλησιαστικών Οργανισμών.

5. Τα κριτήρια επιλογής των εισακτέων, περιλαμβάνουν τα εξής (για κάθε κριτήριο υποβάλλονται και τα αντίστοιχα δικαιολογητικά):

I. Κατοχή πτυχίο πρώτου κύκλου σπουδών της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

II. Αναλυτική βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα που είναι σχετικά με το Π.Μ.Σ.

III. Επαρκή γνώση μιας Ευρωπαϊκής γλώσσας, ως απαραίτητη προϋπόθεση. Πιστοποιητικό καλής γνώσης (επιπέδου Β2) ή πολύ καλής (επιπέδου C1) ή άριστης γνώσης (επιπέδου C2) της αγγλικής ή άλλης Ευρωπαϊκής γλώσσας, σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από το Α.Σ.Ε.Π. Τα δικαιολογητικά που γίνονται δεκτά για την απόδειξη γλωσσομάθειας περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Γνώσης Γλωσσομάθειας- Τρόπος Απόδειξης του Α.Σ.Ε.Π.

Για τη γνώση σλαβικών γλωσσών υποβάλλεται πιστοποιητικό από το Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου (Ι.Μ.Χ.Α.) ή τίτλος σπουδών αναγνωρισμένου Ιδρύματος.

Η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας δεν αποδεικνύει τη γνώση ξένης γλώσσας. Οι υποψήφιοι που είναι κάτοχοι της σχετικής άδειας πρέπει να προσκομίσουν επικυρωμένο αντίγραφο και ακριβή μετάφραση του τίτλου σπουδών βάσει του οποίου εκδόθηκε η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας.

IV. Συνέντευξη από την εκάστοτε Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης. Κάθε Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης συγκροτείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και αποτελείται από τους διδάσκοντες της κάθε ειδίκευσης, που επιλέγει ο υποψήφιος.

V. Πλέον των παραπάνω δικαιολογητικών ο υποψήφιος δύναται να υποβάλει, εφόσον τα διαθέτει:

1. Πτυχίο, προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα σε ελληνικό Πανεπιστήμιο ή ομοταγές Ίδρυμα της αλλοδαπής.

2. Διδακτορικό τίτλο ελληνικού Πανεπιστημίου ή ομοταγούς Ιδρύματος της αλλοδαπής.

3. Πιστοποιητικά για πιθανή καλή γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας, όπως παραπάνω. Εάν ο υποψήφιος είναι αλλοδαπός/ή μπορεί να καταθέσει πιστοποιητικά για τη γνώση και της ελληνικής γλώσσας.

4. Αποδεικτικά έγγραφα για τυχόν ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα, για συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών και για συναφή επαγγελματική εμπειρία προς το Π.Μ.Σ.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται είτε ως ακριβές αντίγραφο είτε ως απλή φωτοτυπία.

VI. Οι αλλοδαποί υποψήφιοι, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την εισαγωγή τους στο Π.Μ.Σ. οφείλουν να προσκομίσουν πιστοποιητικό γλωσσομάθειας της ελληνικής γλώσσας από το Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας ενός Α.Ε.Ι. ή κρατικό πιστοποιητικό γλωσσομάθειας επιπέδου τουλάχιστον Β2. Σε περίπτωση που είναι πτυχιούχοι ελληνόγλωσσου Πανεπιστημιακού Τμήματος, το πτυχίο αυτό επέχει θέση και πιστοποιητικού επάρκειας της ελληνικής γλώσσας.

6. Ο τρόπος αξιολόγησης (μοριοδότηση) των ανωτέρω κριτηρίων ανήκει στην αρμοδιότητα της Συνέλευσης του Τμήματος.

Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος γίνεται από την εκάστοτε αρμόδια Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης απαρτιζόμενη από μέλη Δ.Ε.Π. της κάθε ειδίκευσης που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

α. Η εκάστοτε Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης καταρτίζει πλήρη κατάλογο με όλους τους υποψηφίους και ύστερα από τον σχετικό έλεγχο, απορρίπτει όσους δεν πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που έχουν καθοριστεί από το Τμήμα και καλεί σε συνέντευξη, τους προκρινόμενους υποψηφίους που έχουν συγκεντρώσει τα προαπαιτούμενα. Η βαθμολόγηση των υποψηφίων στη συνέντευξη γίνεται στην κλίμακα ένα έως δέκα (1-10) με ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το έξι (6).

β. Η μοριοδότηση των υποψηφίων για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. προκύπτει ως ακολούθως:

i) Βαθμός Πτυχίου/Διπλώματος: τριάντα πέντε τοις εκατό (35%).

ii) Μέσος όρος των βαθμών τριών υποχρεωτικών ή υποχρεωτικών επιλογής προπτυχιακών μαθημάτων (μαθημάτων βαρύτητας), τα οποία είναι σχετικά με τις τρεις (3) ειδικεύσεις του Π.Μ.Σ. και καθορίζονται κάθε έτος από τη Συνέλευση του Τμήματος: δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Για τους πτυχιούχους των μη Θεολογικών Τμημάτων/Σχολών εξάγεται ο μέσος όρος των βαθμών από τα γραπτώς εξεταζόμενα ανά ειδίκευση σχετικά μαθήματα.

iii) Προφορική συνέντευξη από την εκάστοτε Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης απαρτιζόμενη από μέλη Δ.Ε.Π. της κάθε ειδίκευσης, που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο: είκοσι τοις εκατό (20%).

iv) Συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών: δέκα τοις εκατό (10%).

v) Κατοχή δεύτερου πτυχίου ή άλλου μεταπτυχιακού τίτλου: πέντε τοις εκατό (5%).

vi) Αναγνωρισμένη ερευνητική ή συγγραφική δραστηριότητα ή επαγγελματική εμπειρία συναφής προς το πεδίο ειδίκευσης του Π.Μ.Σ.: πέντε τοις εκατό (5%).

vii) Πιστοποιημένη γνώση ξένης γλώσσας σε επίπεδο τουλάχιστον Β2: δέκα τοις εκατό (10%).

Προσωπική συνέντευξη

Η προφορική συνέντευξη γίνεται από την εκάστοτε Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης απαρτιζόμενη από μέλη Δ.Ε.Π. των ειδικεύσεων, που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο: είκοσι τοις εκατό (20%). Τα πεδία συνέντευξης αφορούν σε ερωτήματα σχετικά: α) με την επιλογή του γνωστικού αντικειμένου: ποσοστό 6,66%, β) με τις προοπτικές έρευνας: ποσοστό 6,66% και γ) με τη στοχοθεσία και με την εφαρμογή της έρευνας στο κοινωνικό πεδίο και στην αγορά εργασίας: ποσοστό 6,68% [σύνολο είκοσι τοις εκατό (20%)].

7. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, είτε αυτή αφορά γραπτή εξέταση είτε αξιολόγηση, με βάση φάκελο δικαιολογητικών και συνέντευξη, καταρτίζεται ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων. Η αναγωγή σε μονάδες των κριτηρίων μοριοδότησης του παρόντος άρθρου γίνεται με μέριμνα της εκάστοτε Επιτροπής Επιλογής και Εξέτασης, την επίβλεψη της Σ.Ε. και τη διοικητική υποστήριξη της Γραμματείας του Τμήματος. Σε περιπτώσεις ισοβαθμίας, προτεραιότητα έχει ο υποψήφιος με το μεγαλύτερο βαθμό στο βασικό του πτυχίο, ή σε περίπτωση ισοβαθμίας των πτυχίων, προκρίνεται ο υποψήφιος με τη μεγαλύτερη μοριοδότηση των μαθημάτων βαρύτητας που είναι σχετικά προς το Π.Μ.Σ.

8. Σε περίπτωση που θέσεις εισακτέων έμειναν κενές καλύπτονται μέχρις εξαντλήσεως του προβλεπόμενου ποσοστού εισακτέων (σύμφωνα με τα οριζόμενα της προκήρυξης), είτε με την κατάταξη, ως επιτυχόντων, υποψηφίων κατά φθίνουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας εφόσον αυτή είναι τουλάχιστον τριάντα (30) μονάδες, είτε με συμπληρωματική προκήρυξη των κενών θέσεων.

9. Ο τελικός πίνακας επιτυχόντων και τυχόν επιλαχόντων αφού επικυρωθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος μέχρι τις 25 Οκτωβρίου αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

10. Ενστάσεις επί των αποτελεσμάτων δύναται να κατατεθούν εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων.

11. Η εγγραφή των επιτυχόντων πραγματοποιείται κατόπιν σχετικής ανακοίνωσης από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., όπου ορίζεται η χρονική διάρκεια των εγγραφών και τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

12. Σε περίπτωση που ένας υποψήφιος δεν εγγραφεί εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, λαμβάνεται ως άρνηση αποδοχής της θέσης κι αυτή καλύπτεται με τον αμέσως επόμενο επιτυχόντα.

Άρθρο 6
Διάρκεια και Όροι Φοίτησης
Χρονική Διάρκεια

1. Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη του Δ.Μ.Σ. ορίζεται κατ’ ελάχιστο στα τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης και κρίσης της Μ.Δ.Ε. Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών καθορίζεται στα έξι (6) εξάμηνα.

Με απόφαση της Συνέλευσης, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης συνοδευόμενης από Βεβαίωση Πρωτοβάθμιας δημόσιας Επιτροπής υγείας ή δημόσιου Νοσοκομείου, μπορεί να επιτραπεί κατ’ εξαίρεση υπέρβαση της ανώτατης χρονικής διάρκειας φοίτησης πέραν της παράτασης για εξαιρετικές περιπτώσεις που αφορούν σοβαρούς λόγους υγείας που ανάγονται στο πρόσωπο του φοιτητή ή στο πρόσωπο συγγενούς πρώτου βαθμού εξ αίματος ή συζύγου ή προσώπου με το οποίο ο φοιτητής έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης.

2. Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές προβλέπεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης. Η μερική φοίτηση προβλέπεται για όσους αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα και για μη εργαζόμενους μεταπτυχιακούς φοιτητές που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος «πλήρους» φοίτησης και για ιδιαίτερες εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις, για τις οποίες αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος. Ως εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις ορίζονται λόγοι ασθένειας, αντίξοες συνθήκες και φόρτος εργασίας, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση ή άλλοι λόγοι ανωτέρας βίας. Σε αυτή την περίπτωση οι φοιτητές που υποβάλλουν αίτηση για μερική φοίτηση θα πρέπει να υποβάλουν εκτός από τη σχετική αίτηση και τα εξής κατά περίπτωση δικαιολογητικά:

α) Βεβαίωση Πρωτοβάθμιας δημόσιας Επιτροπής υγείας σε περίπτωση ασθένειας,

β) βεβαίωση εργοδότη όπου να αναγράφεται ο εβδομαδιαίος φόρτος εργασίας ο οποίος δε μπορεί να είναι μικρότερος των είκοσι (20) ωρών εβδομαδιαίως,

γ) κλήτευση στράτευσης σε περίπτωση στράτευσης,

δ) οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό μπορεί να πιστοποιεί τους λόγους ανωτέρας βίας.

3. Επίσης στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που δεν έχουν υπερβεί την κανονική διάρκεια φοίτησης μπορεί να χορηγηθεί, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, αναστολή σπουδών, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει την ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης και η αίτηση θα πρέπει να γίνεται κατά τη διάρκεια των τεσσάρων (4) εξαμήνων που διαρκούν κατ’ ελάχιστον οι σπουδές και όχι μετά το πέρας αυτών ή κατά το χρόνο της παράτασης. Με την επανέναρξη της φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές επανέρχονται σε κατάσταση κανονικής φοίτησης με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει το Π.Μ.Σ.

Δύναται, πριν την ολοκλήρωση της κανονικής διάρκειας, και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, να χορηγείται παράταση σπουδών και μέχρι δύο (2) εξαμήνων, κατόπιν αίτησης του φοιτητή και αιτιολογημένης απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος. Μετά το πέρας

της παράτασης σπουδών, τίθεται θέμα διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή από το Π.Μ.Σ. κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος.

4. Οι αιτήσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών για μερική φοίτηση, αναστολή ή παράταση σπουδών υποβάλλονται πριν από την έναρξη των ακαδημαϊκών εξαμήνων.

5. Για θέματα επανεξέτασης μαθημάτων σε οφειλόμενα μαθήματα ή διαγραφής αποφαίνεται η Συνέλευση του Τμήματος μετά από πρόταση της Σ.Ε., η οποία αποφασίζει για τους όρους της επανεξέτασης και τους λόγους διαγραφής. Λόγοι διαγραφής αποτελούν:

α) η μη επαρκής πρόοδος του μεταπτυχιακού φοιτητή, η οποία τεκμηριώνεται με μη συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία: παρακολουθήσεις, υποβολή σχετικών εργασιών, εξετάσεις,

β) η πλημμελής εκπλήρωση λοιπών υποχρεώσεων, που ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό,

γ) παρέλευση του χρονικού διαστήματος της κανονικής ή μερικής φοίτησης ή του χρόνου παράτασης σπουδών χωρίς να υποβληθεί η Μ.Δ.Ε.,

δ) παρέλευση του διαστήματος δύο (2) μηνών κατά το οποίο η υποβληθείσα Μ.Δ.Ε. εξετάζεται από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή με υπαιτιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή,

ε) η παρέλευση του διαστήματος δύο (2) μηνών μετά την υποστήριξη της Μ.Δ.Ε. χωρίς να κατατεθεί η διορθωμένη μορφή της,

στ) συμπεριφορά που προσβάλλει την ακαδημαϊκή δεοντολογία όπως π.χ. η λογοκλοπή, και

ζ) αίτηση του ίδιου του μεταπτυχιακού φοιτητή για διαγραφή από το Π.Μ.Σ.

Τέλη φοίτησης

Το Π.Μ.Σ. δεν έχει τέλη φοίτησης ή άλλες οικονομικές υποχρεώσεις για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Άρθρο 7
Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Φοίτησης

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εγγράφονται μετά από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος, στην οποία ορίζεται η χρονική διάρκεια των εγγραφών και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή. Επιπλέον, όλοι οι φοιτητές του Π.Μ.Σ. υποχρεούνται να δηλώσουν ηλεκτρονικά τα μαθήματα του εξαμήνου μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες: 1-10 Νοεμβρίου για το χειμερινό εξάμηνο και 1-10 Μαρτίου για το εαρινό εξάμηνο.

2. Όλοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να συμμετέχουν στην ηλεκτρονική αξιολόγηση των μαθημάτων που παρακολούθησαν και του προγράμματος γενικότερα με συμπλήρωση ερωτηματολογίου (ανοικτών και κλειστών ερωτήσεων) μετά από τη σχετική πρόσκληση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και των διδασκόντων.

3. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Όλοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οφείλουν να συμμετέχουν υποστηρικτικά στις ακαδημαϊκές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος, όπως είναι η γραμματειακή υποστήριξη συνεδρίων και σεμιναρίων, ή επιτήρηση εξέτασης των προπτυχιακών μαθημάτων. Το Π.Μ.Σ. εξασφαλίζει συνθήκες ισότιμης πρόσβασης στις σπουδές σε μεταπτυχιακούς φοιτητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Συγκεκριμένα, διασφαλίζει απρόσκοπτη πρόσβαση στους χώρους εκπαίδευσης και τις απαιτούμενες προσαρμογές στον τρόπο εξέτασης, εφόσον είναι απαραίτητο (π.χ. προφορικές εξετάσεις, μεγάλο μέγεθος γραμμάτων σε γραπτή εξέταση κ.τ.λ.).

4. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να παρουσιάζουν εργασίες, που τους ανατίθενται, να συμμετέχουν υποχρεωτικά στα σεμινάρια, στις ημερίδες, τις ερευνητικές ομάδες και προγράμματα και τις διαλέξεις που οργανώνονται από τα εργαστήρια και να παρακολουθούν την υποστήριξη Μ.Δ.Ε. της ειδίκευσής τους.

Ειδικότερα, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που γίνονται δεκτοί στο Π.Μ.Σ. υποχρεούνται:

α. Να παρακολουθούν ανελλιπώς τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. Η παρακολούθηση των μαθημάτων και των ασκήσεων είναι υποχρεωτική. Παρεκκλίσεις επιτρέπονται μόνο για σοβαρούς αιτιολογημένους λόγους. Δεν επιτρέπονται πάνω από τρεις (3) απουσίες σε κάθε μάθημα.

β. Να συμμετέχουν στο σύνολο των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων.

γ. Να υποβάλουν εμπρόθεσμα τις δηλώσεις μαθημάτων κάθε εξάμηνο.

δ. Να υποβάλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις εργασίες που απαιτούνται για κάθε μάθημα.

ε. Να προσέρχονται στις εξετάσεις.

στ. Να υποβάλουν στη Γραμματεία, μαζί με την προς αξιολόγηση Μ.Δ.Ε., υπεύθυνη δήλωση ότι δεν εμπεριέχονται στοιχεία λογοκλοπής.

ζ. Εφόσον έχουν λάβει υποτροφία, να προσφέρουν ανταποδοτικό έργο, στην περίπτωση που αυτό προβλέπεται (φροντιστηριακά μαθήματα, συμβολή στη βιβλιοθήκη και στην έρευνα και όπου υπάρχει ανάγκη στις υπηρεσίες του Πανεπιστημίου).

η. Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Π.Μ.Σ. του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

θ. Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ. καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία. Αδυναμία τήρησης των παραπάνω, χωρίς τεκμηριωμένη δικαιολογία, μπορεί να οδηγήσει σε αποτυχία σε μάθημα ή σε αποκλεισμό από το πρόγραμμα.

Η μη τήρηση όλων των παραπάνω χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία αποτελεί λόγο διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή από το πρόγραμμα.

Άρθρο 8
Πρόγραμμα Σπουδών-Έλεγχος Γνώσεων

Το Π.Μ.Σ. διαρθρώνεται σε τέσσερα (4) εξάμηνα.

Ειδίκευση 1η

Στο πρώτο (Α’) εξάμηνο διδάσκονται έξι (6) μαθήματα.

Στο δεύτερο (Β’) εξάμηνο διδάσκονται οκτώ (8) μαθήματα.

Στο τρίτο (Γ’) εξάμηνο διδάσκονται έξι (6) μαθήματα.

Ειδίκευση 2η

Στο πρώτο (Α’) εξάμηνο διδάσκονται εννιά (9) μαθήματα.

Στο δεύτερο (Β’) εξάμηνο διδάσκονται οκτώ (8) μαθήματα.

Στο τρίτο (Γ’) εξάμηνο διδάσκονται τέσσερα (4) μαθήματα.

Ειδίκευση 3η

Στο πρώτο (Α’) Εξάμηνο διδάσκονται πέντε (5) μαθήματα.

Στο δεύτερο (Β’) εξάμηνο διδάσκονται επτά (7) μαθήματα.

Στο τρίτο (Γ’) εξάμηνο διδάσκονται έντεκα (11) μαθήματα.

Οι φοιτητές έχουν την δυνατότητα, να επιλέξουν σε κάθε εξάμηνο τρία (3) μαθήματα [τριάντα (30) ECTS]. Κάθε φοιτητής του Π.Μ.Σ. δηλώνει στην αρχή κάθε εξαμήνου τα μαθήματα που επιλέγει. Από το σύνολο των μαθημάτων των τριών (3) εξαμήνων τουλάχιστον τα επτά (7), που αντιστοιχούν σε εβδομήντα (70) πιστωτικές μονάδες (ECTS), πρέπει να ανήκουν στην ειδίκευση επιλογής. Οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν μέχρι [δύο (2) μαθήματα [είκοσι (20) ECTS)] είτε από τα προσφερόμενα μαθήματα στις άλλες ειδικεύσεις είτε από τα προσφερόμενα μαθήματα συναφούς περιεχομένου προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών άλλων Τμημάτων και Σχολών. Σε αυτή την περίπτωση, θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα με εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης για την αντιστοίχιση των πιστωτικών μονάδων του μαθήματος με εκείνες του Π.Μ.Σ. του Τμήματος.

Στο τέταρτο (Δ’) εξάμηνο για όλες τις ειδικεύσεις εκπονείται η Μ.Δ.Ε.

Η επίσημη γλώσσα διεξαγωγής του Π.Μ.Σ. είναι η ελληνική. Η γλώσσα εκπόνησης της Μ.Δ.Ε. μπορεί να είναι η ελληνική ή διάφορη αυτής κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος.

Τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. διεξάγονται διά ζώσης. Τα μαθήματα δύνανται να πραγματοποιούνται με εξ αποστάσεως εκπαίδευση σε έκτακτες συνθήκες (π.χ. ασθένεια, απεργία μέσων Μ.Μ., κατάληψη κτιρίου κ.λπ.) και ειδικές ανάγκες (π.χ. διαλέξεις προσκεκλημένων ομιλητών που αδυνατούν να μετακινηθούν προς τη Θεσσαλονίκη κ.λπ.).

Α) Πρόγραμμα Σπουδών

Ειδίκευση 1:

Βιβλικών, Πατερικών, Αγιολογικών και Θρησκειολογικών Σπουδών

Α’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Θέματα Μεθοδολογίας της Πατρολογικής, Αγιολογικής και Βιβλικής Έρευνας	Ε	10
2	Ερμηνεία και θεολογία των προφητικών βιβλίων της Παλαιάς Διαθήκης	Ε	10
3	Τεχνική και Ερμηνεία της Μεταφράσεως των Ο’	Ε	10
4	Φιλολογικά και ιστορικά ζητήματα της Καινής Διαθήκης	Ε	10
5	Ειδικά θέματα θεολογίας των Καππαδοκών Πατέρων	Ε	10
6	Θέματα μεθοδολογίας και επιστημονικής θεωρίας στη Θρησκειολογία	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Β’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Ιστορία της πρόσληψης της Παλαιάς Διαθήκης στην Καινή Διαθήκη και στην Εκκλησιαστική Παράδοση	Ε	10
2	Ζητήματα γλώσσας και ερμηνείας της Καινής Διαθήκης	Ε	10
3	Ερμηνευτικά και θεολογικά ζητήματα των Ευαγγελίων	Ε	10
4	Βασικά γνωρίσματα της Πατερικής θεολογίας	Ε	10
5	Ειδικά θέματα της χαλκηδόνιας και μεταχαλκηδόνιας Γραμματείας	Ε	10
6	Οι πατερικές σπουδές μετά την Αναγέννηση	Ε	10
7	Σταθμοί στη Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αγιολογία	Ε	10
8	Θέματα Ιστορίας των Θρησκειών	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Γ’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Θεολογία της μεταφράσεως των Ο’	Ε	10
2	Ζητήματα ερμηνευτικής της Καινής Διαθήκης	Ε	10
3	Ερμηνευτικά και θεολογικά ζητήματα των Επιστολών και των Πράξεων των Αποστόλων	Ε	10
4	Θέματα Εκκλησιαστικής Γραμματολογίας και Πατερικής Θεολογίας από τον 2ο ως τον 8ο αι.	Ε	10
5	Θέματα Εκκλησιαστικής Γραμματολογίας και Πατερικής Θεολογίας από τον Θ΄ μέχρι τον ΙΕ΄ αι.	Ε	10
6	Θέματα Εκκλησιαστικής Γραμματολογίας και Πατερικής Θεολογίας των μετά την Άλωση χρόνων	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Δ’ Εξάμηνο

	ECTS
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.)	30
Σύνολο ECTS Εξαμήνου	30

Ειδίκευση 2:
Ιστορίας, Δόγματος, Φιλοσοφίας και Αρχαιολογίας
Α’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Θέματα Δογματικής της Ορθοδόξου Εκκλησίας Α’	Ε	10
2	Θέματα Ιστορίας της Οικουμενικής Κινήσεως	Ε	10
3	Θέματα ερμηνείας των δογματικών και συμβολικών κειμένων της Ορθοδόξου Εκκλησίας	Ε	10
4	Θέματα Σύγχρονων Χριστιανικών Αιρέσεων Α’	Ε	10
5	Θείος Έρωτας. Οι απαρχές της μυστικής Θεολογίας	Ε	10
6	Θεολογία και Νέες Τεχνολογίες	Ε	10
7	Θέματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας	Ε	10
8	Οικουμενικό Πατριαρχείο και Σλαβικές Εκκλησίες	Ε	10
9	Χριστιανική Τοπογραφία – Τοπική Εκκλησιαστική Ιστορία	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Β’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Θέματα Διορθοδόξων Σχέσεων και Διαχριστιανικών Διαλόγων	Ε	10
2	Θέματα Δογματικής της Ορθοδόξου Εκκλησίας Β’	Ε	10
3	Θέματα σύγχρονων Χριστιανικών Αιρέσεων Β’	Ε	10
4	Το πρόβλημα του εθνικισμού στις Εκκλησίες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης	Ε	10
5	Πηγές Εκκλησιαστικής και Βυζαντινής Ιστορίας	Ε	10
6	Η γεωπολιτική του Χριστιανισμού στην Ανατολική Μεσόγειο	Ε	10
7	Η πολιτική θεωρία του Χριστιανισμού	Ε	10
8	Θέματα χριστιανικής και βυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης Α’	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Γ’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Θέματα Ιστορίας Δογμάτων	Ε	10
2	Θέματα ιστορίας του πνευματικού βίου του Βυζαντίου	Ε	10
3	Θέματα σχέσεων Εκκλησίας-Πολιτείας (Ιστορική θεώρηση)	Ε	10
4	Θέματα χριστιανικής και βυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης Β΄	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Δ’ Εξάμηνο

	ECTS
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.)	30
Σύνολο ECTS Εξαμήνου	30

Ειδίκευση 3:
Εφαρμοσμένης Θεολογίας
Α’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Πηγές Κανονικού Δικαίου	Ε	10
2	Η Εκκλησία ως λατρεύουσα κοινότητα	Ε	10
3	Αρχές και μέθοδοι του ποιμαντικού έργου	Ε	10
4	Χριστιανική Παιδαγωγική	Ε	10
5	Γάμος και Οικογένεια. Ηθική και κοινωνιολογική θεώρηση	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Β’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Σύγχρονα θέματα Ποιμαντικής Διακονίας, Κανονικού Δικαίου και Θείας Λατρείας. Διεπιστημονικές προσεγγίσεις	Ε	10
2	Ο συνοδικός θεσμός	Ε	10
3	Ο Χριστιανικός Ναός: Ορθόδοξη λειτουργική και βυζαντινή καλλιτεχνική παράδοση	Ε	10
4	Ειδικά θέματα βυζαντινής μουσικολογίας	Ε	10
5	Παιδαγωγική Ψυχολογία	Ε	10
6	Βιοηθική	Ε	10
7	Θέματα Κοινωνιολογίας του Χριστιανισμού	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Γ’ Εξάμηνο

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Θεία λατρεία και πνευματική ζωή	Ε	10
2	Ομιλητική - Αισθητική του λόγου και της τέχνης	Ε	10
3	Μεθοδολογία και κατευθύνσεις στη σύγχρονη λειτουργιολογική έρευνα	Ε	10
4	Ειδικά θέματα βυζαντινής και μεταβυζαντινής υμνογραφίας.	Ε	10
5	Άσκηση στην ψαλτική τέχνη	Ε	10
6	Ειδική διδακτική του μαθήματος των Θρησκευτικών	Ε	10
7	Εφαρμογές της Ποιμαντικής	Ε	10
8	Θέματα κοινωνικής και οικολογικής ηθικής	Ε	10
9	Χριστιανισμός, Πολιτική Οικονομία και Κράτος Πρόνοιας	Ε	10
10	Ερμηνεία Ιερών Κανόνων	Ε	10
11	Σχέσεις Πολιτείας και Εκκλησίας	Ε	10
	Σύνολο ECTS Εξαμήνου		30

Δ’ Εξάμηνο

	ECTS
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.)	30
Σύνολο ECTS Εξαμήνου	30

1. Οι ημερομηνίες έναρξης μαθημάτων ορίζονται για το χειμερινό εξάμηνο η 1η Νοεμβρίου και για το εαρινό η 1η Μαρτίου. Η διάρκεια των εξαμήνων έχει ως εξής: χειμερινό εξάμηνο έως τις 28/29 Φεβρουαρίου και εαρινό εξάμηνο έως 30 Ιουνίου. Η εξεταστική περίοδος για το χειμερινό εξάμηνο ορίζεται από 20 μέχρι 28/29 Φεβρουαρίου και για το εαρινό εξάμηνο από 20 μέχρι 30 Ιουνίου.

2. Το Ωρολόγιο Πρόγραμμα μαθημάτων ανακοινώνεται για το χειμερινό εξάμηνο μέχρι τις 10 Οκτωβρίου και για το εαρινό εξάμηνο μέχρι τις 10 Φεβρουαρίου.

3. Κάθε εξάμηνο του Π.Μ.Σ. πιστώνεται με τριάντα (30) μονάδες ECTS σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3374/2005. Για την απονομή του Δ.Μ.Σ. οι φοιτητές πρέπει να παρακολουθήσουν και να εξετασθούν με επιτυχία σε εννέα (9) εξαμηνιαία μεταπτυχιακά μαθήματα, συγκεντρώνοντας στο σύνολο ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS), δηλαδή τρία (3) μαθήματα στο πρώτο (Α’) εξάμηνο με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS), τρία (3) στο δεύτερο (Β’) εξάμηνο με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS), και τρία (3) μαθήματα στο τρίτο (Γ’) εξάμηνο με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS) και να συγγράψουν τη Μ.Δ.Ε. κατά το τέταρτο (Δ’) εξάμηνο, η οποία αντιστοιχεί επίσης σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Συνολικά, το Π.Μ.Σ. ισοδυναμεί με εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

4. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ανατίθεται τον Ιούνιο του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους το διδακτικό έργο για τη διδασκαλία των μαθημάτων των τριών (3) εξαμήνων του επόμενου κύκλου σπουδών, με βάση το πρόγραμμα μαθημάτων του Π.Μ.Σ.

5. Οι εβδομαδιαίες διδακτικές ώρες κάθε μαθήματος είναι τουλάχιστον τρεις (3). Οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) είναι δέκα (10) ανά μάθημα. Κάθε μάθημα περιλαμβάνει δεκατρείς (13) διδακτικές συναντήσεις ανά εξάμηνο. Οι φοιτητές υποχρεούνται να δηλώσουν τρία (3) επιλογής μαθήματα σε κάθε ένα από τα τρία εξάμηνα των σπουδών τους.

Β) Έλεγχος γνώσεων-Αξιολόγηση φοιτητών

1. Ο έλεγχος στα επιμέρους μαθήματα πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές, προφορικές εξετάσεις, εκπόνηση εργασιών ή με κατάθεση εργασίας προόδου και απαλλακτικής εργασίας με έκταση δύο χιλιάδες οκτακόσιες έως τρεις χιλιάδες εκατό (2800-3100) λέξεις [εννέα με δέκα (9-10) σελίδες] ή συνδυασμός των παραπάνω.

2. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον διδάσκοντα του κάθε μαθήματος στην έναρξη του ακαδημαϊκού εξαμήνου.

Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών ορίζεται από μηδέν (0) έως δέκα (10), ως εξής:

-Άριστα (8,5 έως 10).

- Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

- Καλώς (6 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

- Προβιβάσιμος βαθμός είναι το έξι (6) και οι μεγαλύτεροί του.

3. Η παρακολούθηση των μαθημάτων, καθώς και των ειδικών σεμιναρίων και ημερίδων ή άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο λειτουργίας του παρόντος Π.Μ.Σ., είναι υποχρεωτική.

Τα μαθήματα που για οποιοδήποτε λόγο αναβάλλονται, αναπληρώνονται με ανάρτηση ανακοίνωσης του διδάσκοντα, όπου ορίζεται εκ νέου ημερομηνία και ώρα αναπλήρωσης. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον τριάντα (30) ώρες από το σύνολο των διδακτικών ωρών του μαθήματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα ή άλλο μάθημα της ειδίκευσης κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών μεταπτυχιακού φοιτητή ξεπερνά το είκοσι τρία τοις εκατό (23%) στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη Σ.Ε., η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

4. Δύναται σε περίπτωση έκτακτων αναγκών ή σε λόγους ανωτέρας βίας να διεξάγονται εξετάσεις με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, εφόσον έχει διασφαλιστεί το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

5. Στις περιπτώσεις ασθένειας συνιστάται ο διδάσκων να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο ίδιος πρόσφορο, τον φοιτητή (π.χ. προφορική ή εξ αποστάσεως εξέταση).

6. Αν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση ενός ή περισσοτέρων μαθημάτων ενός εξαμήνου και, επομένως δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα σπουδών, επανεξετάζεται σε αυτά σε διάστημα δύο (2) μηνών από την έκδοση των αποτελεσμάτων. Σε περίπτωση νέας αποτυχίας εξετάζεται, εντός (1) μηνός, ύστερα από αίτησή του από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

7. Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και της Μ.Δ.Ε. (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της Μ.Δ.Ε.) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο:

Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της Μ.Δ.Ε., πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον

ελάχιστο αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ.

Ο μαθηματικός τύπος έχει ως εξής:

Βαθμός Δ.Μ.Σ. = (Βαθμός μαθήματος 1 X ECTS μαθήματος 1 + Βαθμός μαθήματος 2 X ECTS μαθήματος 2 + …+ Βαθμός μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας X ECTS μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας)/Συνολικός αριθμός ECTS.

Γ) Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

1. Για την εκπόνηση της Μ.Δ.Ε., η Συνέλευση του Τμήματος ύστερα από αίτηση του υποψηφίου σε καθορισμένες ημερομηνίες, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της Μ.Δ.Ε., ο προτεινόμενος επιβλέπων και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης Μ.Δ.Ε., ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και εγκρίνει το θέμα της Μ.Δ.Ε.

2. Δικαίωμα επίβλεψης Μ.Δ.Ε. έχουν οι διδάσκοντες των κατηγοριών, υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 83 παρ. 3 του ν. 4957/2022:

α. Μέλη Δ.Ε.Π., Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.),

β. ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ιδίου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ. συνεργαζόμενοι καθηγητές,

δ. εντεταλμένοι διδάσκοντες,

ε. επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ. ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α’ 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Π.Μ.Σ. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

3. Η διαδικασία συγκρότησης της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής και ορισμού επιβλέποντος και του τίτλου της Μ.Δ.Ε. γίνεται πριν το πέρας του τρίτου (Γ’) εξαμήνου και κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Στη συνέχεια, το θέμα εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο μεταπτυχιακών εργασιών, που τηρείται στη Γραμματεία. Στον κατάλογο αυτό περιλαμβάνεται απαραιτήτως το ονοματεπώνυμο του υποψηφίου, ο επιβλέπων καθηγητής, η ημερομηνία της ανακοινώσεως του θέματος στη Συνέλευση του Τμήματος και η ημερομηνία λήξεως της διαδικασίας.

4. Τα άλλα δύο μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και μπορούν να προέρχονται από το Τμήμα ή άλλα Τμήματα και Σχολές του οικείου Α.Ε.Ι. ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής.

5. Η εκπόνηση της Μ.Δ.Ε. διέπεται από τον Κώδικα Ακαδημαϊκής Δεοντολογίας του Α.Π.Θ. Κάθε δημιουργός ή συν-δημιουργός οποιουδήποτε πνευματικού έργου δικαιούται να αναφέρεται και να αναγνωρίζεται ως τέτοιος, απολαμβάνοντας και τα περιουσιακά και ηθικά δικαιώματα/εξουσίες που απορρέουν από το συγκεκριμένο έργο. Κατ’ εξαίρεση, αν το πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα («έργο») είναι το τελικό εξαγόμενο αμειβόμενου ερευνητικού έργου, το οποίο έχει ανατεθεί από φορέα εκτός Α.Π.Θ., τα περιουσιακά δικαιώματα του δημιουργού ή των συν-δημιουργών μπορεί να περιορίζονται βάσει των όρων της σύμβασης με την οποία ανατίθεται το εν λόγω ερευνητικό έργο, ενώ τα ηθικά δικαιώματα παραμένουν στον δημιουργό ή τους δημιουργούς, υποκείμενα στους αναγκαίους -για την εκμετάλλευση/οικονομική αξιοποίηση του παραχθέντος πνευματικού δημιουργήματος- συμβατικούς περιορισμούς.

6. Δεν είναι δυνατή αλλαγή του θέματος της Μ.Δ.Ε., παρά μόνο με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή. Αλλαγή θέματος της Μ.Δ.Ε. σε καμιά περίπτωση δεν αποτελεί λόγο για παράταση των ανωτέρω προθεσμιών.

7. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση του επιβλέποντα ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Ως τέτοιοι λόγοι θεωρούνται η παραίτηση του επιβλέποντος ή του μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής από τη θέση Δ.Ε.Π., σοβαρή ασθένεια ή η αδυναμία συνεργασίας με τον μεταπτυχιακό φοιτητή.

8. Η έκταση της Μ.Δ.Ε. μπορεί να κυμαίνεται από είκοσι δύο χιλιάδες (22.000) έως είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) λέξεις, στις εξής γραμματοσειρές: Times New Roman, Palatino Linotype, SBL Greek, Garamond ή Arial ή κάποια παρόμοια True Type ή Unicode. Το μέγεθος των γραμμάτων για το κύριο κείμενο είναι 12pt και για τις υποσημειώσεις 10pt. Το διάστιχο του κυρίως κειμένου θα πρέπει να είναι 1,5 και στις υποσημειώσεις 1,3. Ως συστήματα παραπομπής και βιβλιογραφίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν είτε το σύστημα Turabian είτε το σύστημα συγγραφέας-χρονολογία (author-date) ανάλογα με τη φύση της Μ.Δ.Ε. και την υπόδειξη του επιβλέποντος. Οδηγίες για τη δομή, τη μορφή του εξώφυλλου και παραδείγματα υποσημειώσεων και βιβλιογραφίας σύμφωνα με τα παραπάνω συστήματα υπάρχουν στον οικείο τόπο της ιστοσελίδας του Τμήματος. Η συμμόρφωση με τις οδηγίες αυτές είναι υποχρεωτική. Μεθοδολογικά, ο μεταπτυχιακός φοιτητής ακολουθεί τις υποδείξεις του επιβλέποντος, ανατρέχει στις πηγές και στη νεότερη βιβλιογραφία, όπου αυτό απαιτείται.

9. Η γλώσσα της Μ.Δ.Ε. μπορεί να είναι η ελληνική ή διάφορη αυτής κατόπιν αιτήσεως του μεταπτυχιακού φοιτητή, σχετικής εισήγησης της Σ.Ε. και έγκρισης της Συνέλευσης του Τμήματος.

10. Καμία βεβαίωση για συμπλήρωση του διετούς κύκλου μεταπτυχιακών σπουδών δεν χορηγείται πλην του Δ.Μ.Σ. Κατά τη διάρκεια των τεσσάρων (4) εξαμήνων μπορεί να δοθεί μόνο βεβαίωση ότι ο μεταπτυχιακός φοιτητής είναι εγγεγραμμένος στο Π.Μ.Σ., και μέχρι τη λήξη της διαδικασίας συντάξεως της Μ.Δ.Ε. μπορεί να δοθεί βεβαίωση ότι βρίσκεται στο στάδιο συντάξεως της Μ.Δ.Ε. επί του συγκεκριμένου θέματος.

11. Όταν περατωθεί η σύνταξη της Μ.Δ.Ε., ο μεταπτυχιακός φοιτητής την υποβάλει σε έντυπη μορφή τρία (3) αντίτυπά της ή σε μορφή PDF στη Γραμματεία του Τμήματος, μαζί με βεβαίωση του επιβλέποντος καθηγητή ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση. Η Μ.Δ.Ε. δεν μπορεί να κατατεθεί προς κρίση πριν ολοκληρωθούν οι υποχρεώσεις του φοιτητή στα μαθήματα των εξαμήνων.

12. Μετά την κατάθεση της Μ.Δ.Ε. στη Γραμματεία του Τμήματος, ο Πρόεδρος του Τμήματος διαβιβάζει την Μ.Δ.Ε. στα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Η Μ.Δ.Ε. υποστηρίζεται ενώπιον της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, της οποίας τα μέλη έχουν ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με την εξεταζόμενη Μ.Δ.Ε. (όπου συντονίζει ο επιβλέπων καθηγητής) σε ημερομηνία και τόπο, που ορίζεται από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή σε διάστημα που δεν ξεπερνά τους δύο (2) μήνες από την κατάθεσή της Μ.Δ.Ε. στη Γραμματεία του Τμήματος και διαρκεί περίπου μία (1) ώρα. Αν ένα μέλος της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής ζητήσει δικαιολογημένα παράταση της προθεσμίας, δύναται να χορηγηθεί από τον Πρόεδρο παράταση μέχρι τριάντα (30) ημέρες. Σε περίπτωση αδυναμίας υποστήριξης της Μ.Δ.Ε. εντός του οριζόμενου διαστήματος με υπαιτιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος νέα ημερομηνία και τόπος για την υποστήριξη της. Μετά από την έγκρισή της από την Επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο της οικείας Σχολής.

13. Για να εγκριθεί μία Μ.Δ.Ε. πρέπει να ανταποκρίνεται στις παρακάτω απαιτήσεις:

α) Το περιεχόμενό της να εμπίπτει στο αντικείμενο της ειδίκευσης, στην οποία έγινε δεκτός ο φοιτητής.

β) Η πραγμάτευση να γίνεται σύμφωνα με τις ακαδημαϊκές προδιαγραφές (βλ. άρθρο 15 του παρόντος Κανονισμού Λειτουργίας), ώστε να παρουσιάζεται η ερευνητική προσπάθεια και επίδοση του φοιτητή.

γ) Να πληροί τους όρους της παρ. Γ.8 του παρόντος άρθρου (Έκταση, γραμματοσειρά, δομή Μ.Δ.Ε κ.λπ.).

14. Η βαθμολόγηση της Μ.Δ.Ε. γίνεται σε κλίμακα βαθμολογίας από μηδέν (0) έως δέκα (10) (βλ. Β.2 του παρόντος άρθρου).

15. Μετά την υποστήριξη της Μ.Δ.Ε. συντάσσεται πρακτικό στο οποίο αναφέρεται ο βαθμός κάθε μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, ο μέσος όρος της βαθμολογίας καθώς και τυχόν παρατηρήσεις ή επισημάνσεις.

16. Μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας παρουσίασης, κρίσης και βαθμολόγησης της Μ.Δ.Ε., ο φοιτητής υποχρεούται σε διάστημα δύο (2) μηνών να λάβει υπόψη του όλες τις διορθώσεις και υποδείξεις που του έγιναν από τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Μετά την ολοκλήρωση των διορθώσεων και την έγγραφη βεβαίωση του επιβλέποντος ανακοινώνεται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ο βαθμός, γίνεται η αναγόρευση του μεταπτυχιακού φοιτητή σε διπλωματούχο και αναρτάται ηλεκτρονικά το κείμενο της Μ.Δ.Ε. και περίληψή της στα ελληνικά και αγγλικά στο οικείο ψηφιακό αποθετήριο του Πανεπιστημίου.

Εάν για σοβαρούς λόγους, όπως ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση ή λόγοι ανωτέρας βίας δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθούν οι διορθώσεις μέσα στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα, είναι δυνατή η χορήγηση παράτασης ενός (1) μήνα κατόπιν αίτησης του φοιτητή και εισήγησης της Σ.Ε. στη Συνέλευση του Τμήματος.

17. Αν η κρίση της Μ.Δ.Ε. είναι αρνητική, ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να υποβάλει την Μ.Δ.Ε. του ενσωματώνοντας τις επισημάνσεις για τη βελτίωσή της σε χρονικό διάστημα δύο (2) μηνών. Αν και η δεύτερη κρίση είναι αρνητική, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει το δικαίωμα απονομής του Δ.Μ.Σ.

Άρθρο 9
Υποτροφίες

Είναι δυνατόν με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και ανάλογα με το αν υπάρξουν έσοδα για το Π.Μ.Σ. να χορηγούνται υποτροφίες σε μεταπτυχιακούς φοιτητές. Οι υποτροφίες παρέχονται με βάση ακαδημαϊκά, αντικειμενικά κριτήρια (όπως την ακαδημαϊκή επίδοση βάσει μέσου όρου βαθμολογίας προηγούμενου εξαμήνου) και πρέπει να εγγράφονται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. Οι όροι χορήγησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των υποτρόφων καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Το Α.Π.Θ. δύναται να χορηγεί ανταποδοτικές υποτροφίες σε μεταπτυχιακούς φοιτητές με την υποχρέωση υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας και παροχής επικουρικού διδακτικού έργου. Το Π.Μ.Σ. καθορίζει το ανώτατο ποσό χορήγησης ανταποδοτικής υποτροφίας ανά φοιτητή, τον ανώτατο αριθμό των ωρών εβδομαδιαίας απασχόλησής τους και λοιπές λεπτομέρειες σχετικά με τη χορήγηση των υποτροφιών μέσα στο πλαίσιο της σχετικής προκήρυξης. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές ενημερώνονται κατόπιν σχετικής ανακοίνωσης από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές παρέχονται και από άλλους φορείς, όπως Ι.Κ.Υ., Υπουργείο Παιδείας, Γ.Γ.Ε.Τ., Αυτοκέφαλες Εκκλησίες, Κοινοτικά Προγράμματα, αλλά Ιδρύματα και οργανισμούς δημόσιους ή ιδιωτικούς.

Άρθρο 10
Διδακτικό Προσωπικό - Ακαδημαϊκός Σύμβουλος

1. Το διδακτικό έργο του Π.Μ.Σ. ανατίθεται, κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ και απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α. Μέλη Δ.Ε.Π., Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Α.Π.Θ. ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.),

β. ομότιμους καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Α.Π.Θ. ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ. συνεργαζόμενους καθηγητές,

δ. εντεταλμένους διδάσκοντες,

ε. επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ. ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α’ 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ. επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

2. Δικαίωμα επίβλεψης Μ.Δ.Ε. έχουν οι διδάσκοντες των περ. α) έως στ) της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Π.Μ.Σ. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

3. Οι αποφάσεις της Συνέλευσης για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

α. Το ονοματεπώνυμο του διδάσκοντα,

β. την ιδιότητά του,

γ. το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα (μάθημα, σεμινάριο),

δ. τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα ή σεμινάριο.

4. Υποχρέωση του διδάσκοντα είναι να τηρεί το εβδομαδιαίο πρόγραμμα διδασκαλίας, όπως αυτό έχει καθοριστεί από τη Σ.Ε., και να ακολουθεί τους όρους εξέτασης και αξιολόγησης, όπως αυτοί περιγράφονται στον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας (Άρθρο 8, Β.1 και Β.2.)

5. Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση σχετικής βιβλιογραφίας, ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος, η επικοινωνία με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

6. Η διδασκαλία στο Π.Μ.Σ. γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων που καταρτίζεται με ευθύνη της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

Ακαδημαϊκός Σύμβουλος

7. Με την έναρξη παρακολούθησης του Π.Μ.Σ., ορίζεται ως Ακαδημαϊκός Σύμβουλος ένα μόνιμο μέλος Δ.Ε.Π. του Π.Μ.Σ. ανά ειδίκευση. Ο ρόλος του είναι να παρακολουθεί την εξέλιξη των σπουδών των φοιτητών, να ενημερώνεται από τους διδάσκοντες για τυχόν συνεχείς απουσίες των φοιτητών που είναι στην ευθύνη τους, καθώς και η σχετική ενημέρωσή τους (μέσω της Γραμματείας) ότι τέτοια απουσία μπορεί να επιφέρει την αποτυχία στο μάθημα. Επιπλέον ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος παρέχει βοήθεια σχετικά με την επιλογή της Μ.Δ.Ε., λαμβάνοντας υπόψη τα ερευνητικά ενδιαφέροντα του μεταπτυχιακού φοιτητή. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να έρχονται σε επαφή με τον ακαδημαϊκό σύμβουλό τους για οποιοδήποτε πρόβλημα το οποίο μπορεί να επηρεάσει την ομαλή πορεία των σπουδών τους.

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος παρέχει στον μεταπτυχιακό φοιτητή την αναγκαία συμβουλευτική για να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις του Π.Μ.Σ. Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Σπουδών φροντίζει να έχει συναντήσεις κατά τακτά διαστήματα με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές που έχει αναλάβει και όχι λιγότερο από δύο (2) φορές το εξάμηνο.

Στα καθήκοντά του περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων:

- Ο εντοπισμός των αναγκών και ερευνητικών ενδιαφερόντων του μεταπτυχιακού φοιτητή, η υποστήριξη των κλίσεων και των δεξιοτήτων του μεταπτυχιακού φοιτητή και η ενθάρρυνση να κατευθυνθεί προς τους τομείς που του ταιριάζουν.

- Η ενημέρωση και η διευκόλυνση των επαφών του μεταπτυχιακού φοιτητή με τα συλλογικά όργανα του Π.Μ.Σ. και τις υπηρεσίες διοίκησης.

- Η παροχή βοήθειας για την κατάρτιση του ατομικού εξαμηνιαίου προγράμματος σπουδών του και τον καθορισμό του θέματος της Μ.Δ.Ε.

- Ο εντοπισμός των φοιτητών που οφείλουν πολλά μαθήματα.

- Η μέριμνα και η κατάρτιση σχεδίου για αυτούς τους φοιτητές.

8. Το διδακτικό προσωπικό, το διοικητικό προσωπικό, καθώς και οι αρμόδιες υπηρεσίες του Ιδρύματος συνεργάζονται και υποστηρίζουν τους Ακαδημαϊκούς Συμβούλους στο έργο τους, ενώ λαμβάνουν υπόψη πληροφορίες, παρατηρήσεις, υποδείξεις και αιτήσεις τους, για τυχόν ελλείψεις, δυσλειτουργίες που δημιουργούν προβλήματα στους φοιτητές και τυχόν προτάσεις για την αντιμετώπισή τους.

9. Κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ. Ως επικουρικό έργο ορίζεται η επικουρία των μελών Δ.Ε.Π. κατά την άσκηση του διδακτικού τους έργου, η άσκηση των φοιτητών, η διεξαγωγή φροντιστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων, η εποπτεία εξετάσεων και η διόρθωση ασκήσεων. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται είτε να ανατίθεται επικουρικό έργο είτε να δημοσιεύεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε αντικείμενα που προσφέρονται στο πρόγραμμα σπουδών του Π.Μ.Σ. Στην Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος καθορίζονται οι προθεσμίες υποβολής υποψηφιότητας καθώς και τα ειδικότερα προσόντα.

10. Οι διδάσκοντες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το Π.Μ.Σ., εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζήτημα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

Άρθρο 11
Έσοδα Προγραμμάτων-Διαδικασία Οικονομικής Διαχείρισης

1. Το Π.Μ.Σ. δεν έχει τέλη φοίτησης. Οι πόροι του Π.Μ.Σ. δύναται να προέρχονται από:

α) Δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,

β) κληροδοτήματα,

γ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,

δ) ίδιους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος,

ε) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων,

στ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

Η διαχείριση των πόρων του Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Π.Θ.

2. Το Π.Μ.Σ. καταρτίζει σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία αναλυτικό προϋπολογισμό για τα πέντε (5) έτη λειτουργίας, στον οποίο συμπεριλαμβάνονται οι πάσης φύσεως πόροι του προγράμματος και το λειτουργικό του κόστος, που αναρτάται στην ιστοσελίδα του.

Άρθρο 12
Διοικητική Υποστήριξη - Υλικοτεχνική Υποδομή

1. Η διοικητική και τεχνική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. παρέχεται από τη Γραμματεία του Τμήματος, που έχει ορίσει ειδική Γραμματεία Π.Μ.Σ.

2. Ως χώροι διεξαγωγής της διδασκαλίας του Π.Μ.Σ. ορίζονται οι αίθουσες, τα αμφιθέατρα, τα εργαστήρια, η νησίδα Η/Υ και τα γραφεία του Τμήματος, όπως προκύπτει και από την έκθεση του Τμήματος. Οι διδάσκοντες που χρησιμοποιούν αυτούς τους χώρους οφείλουν να τους δηλώσουν στο ηλεκτρονικό αιθουσιολόγιο του Πανεπιστημίου.

3. Για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. θα χρησιμοποιηθούν οι αίθουσες διδασκαλίας, τα αμφιθέατρα, τα εργαστήρια, η νησίδα Η/Υ, τα γραφεία και οι αίθουσες συνεδριάσεων του Τμήματος. Όλες οι αίθουσες διδασκαλίας και τα αμφιθέατρα είναι κλιματιζόμενα και διαθέτουν μόνιμο εξοπλισμό προβολής (ενσύρματο και ασύρματο), ηχητική και μικροφωνική εγκατάσταση (ενσύρματη και ασύρματη) και πρόσβαση στο διαδίκτυο (ενσύρματη και ασύρματη) για τους διδάσκοντες μέσω δικτύου υψηλής ταχύτητας και ασύρματη μέσω του δικτύου eduroam για τους φοιτητές. Η νησίδα του Τμήματος εκτός από δύο δικτυακούς εκτυπωτές και δέκα υπολογιστές υψηλών επιδόσεων (Intel Core i5- 7500T, 2.7GHz, RAM 8GB DDR4 2400MHz) διαθέτει σύστημα τηλεδιάσκεψης συμβατό με την υπηρεσία Epresence του ακαδημαϊκού δικτύου Grnet που με τη σειρά της καλύπτει πλήρως τις απαιτήσεις που τίθενται για την πραγματοποίηση τηλεδιασκέψεων συλλογικών οργάνων Α.Ε.Ι. καθώς και σύστημα σάρωσης συμβατικό (flatbed) και τύπου ScanBook. Τα εργαστήρια και τα γραφεία του Τμήματος διαθέτουν σύγχρονους υπολογιστές και διαθέτουν ή είναι συνδεμένα με διαδικτυακά πολυμηχανήματα εκτύπωσης/σάρωσης/φωτοτυπιών. Επιπρόσθετα το Τμήμα διαθέτει φορητή μικροφωνική και μεγαφωνική εγκατάσταση για την κάλυψη εκδηλώσεων.

4. Οι διδάσκοντες και οι φοιτητές του Π.Μ.Σ. έχουν πρόσβαση στον αναγκαίο υλικοτεχνικό εξοπλισμό του Τμήματος, του οποίου η επάρκεια προκύπτει από την σχετική Έκθεση.

Άρθρο 13
Τελετουργικό Αποφοίτησης

1. Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος.

2. Η ανακοίνωση του τελικού αποτελέσματος των μεταπτυχιακών φοιτητών σε διπλωματούχους γίνεται στη Συνέλευση του Τμήματος.

3. Η αναγόρευση των μεταπτυχιακών φοιτητών σε διπλωματούχους του Π.Μ.Σ. μπορεί να είναι δημόσια. Οι διπλωματούχοι φοιτητές δίνουν ενώπιον του Τμήματος όρκο ή διαβεβαίωση, παρουσία του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., του Προέδρου του Τμήματος/του Κοσμήτορα της Σχολής ή του Αναπληρωτή του. Ως ημέρες της ορκωμοσίας ορίζονται οι ίδιες με εκείνες των προπτυχιακών φοιτητών και την αναγόρευση τελεί ο Πρόεδρος του Τμήματος.

4. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία του Τμήματος εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης.

Άρθρο 14
Τύπος Απονεμόμενου Διπλώματος
Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)

1. Ο τίτλος του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) είναι δημόσιο έγγραφο και απονέμεται από το Π.Μ.Σ. «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός».

2. Το Δ.Μ.Σ. εκδίδεται από τη Γραμματεία του Τμήματος. Στο Δίπλωμα αναγράφονται το Τμήμα και το Ίδρυμα που οργανώνει το Π.Μ.Σ. το έμβλημα του Ιδρύματος, η χρονολογία περάτωσης των σπουδών, η χρονολογία έκδοσης του Δ.Μ.Σ., ο αριθμός πρωτοκόλλου αποφοίτησης, ο τίτλος του Π.Μ.Σ., τα στοιχεία του μεταπτυχιακού φοιτητή και ο χαρακτηρισμός αξιολόγησης Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα.

3. Στον απόφοιτο του Π.Μ.Σ. μπορεί να χορηγείται, πριν την απονομή, βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης και περάτωσης του Προγράμματος.

4. Επιπλέον του Δ.Μ.Σ. χορηγείται Παράρτημα Διπλώματος [άρθρο 15 του ν. 3374/2005 και της υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 (Β’ 1466) υπουργική απόφαση], το οποίο είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα. Το παράρτημα διπλώματος χορηγείται σε δύο γλώσσες: στην ελληνική και στην αγγλική.

Άρθρο 15
Λογοκλοπή

1. Καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να αναφέρει, αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων.

2. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου άλλου, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του ιδίου του υποψηφίου, χωρίς σχετική

αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διαγραφή του.

3. Στις παραπάνω περιπτώσεις -και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή - η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του.

4. Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό φοιτητή κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση Μ.Δ.Ε.

5. Για παραβιάσεις κανόνων δεοντολογίας και ποιότητας σπουδών, αρμόδια είναι η Επιτροπή Δεοντολογίας του Ιδρύματος.

Άρθρο 16
Πιστοποίηση-Αξιολόγηση Π.Μ.Σ.

1. Μετά από την έκδοση της απόφασης ίδρυσης Π.Μ.Σ. και πριν από την έναρξη της λειτουργίας του, απαιτείται η πιστοποίηση του Π.Μ.Σ. από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4653/2020 (Α’ 12). Μετά από την ίδρυσή τους, τα Π.Μ.Σ. πιστοποιούνται περιοδικά, σύμφωνα με την υποπερ. ββ) της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4653/2020, στο πλαίσιο της αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία εντάσσονται.

2. Σε περίπτωση που τροποποιηθεί η απόφαση ίδρυσης, απαιτείται εκ νέου πιστοποίηση του Π.Μ.Σ. από την ΕΘ.Α.Α.Ε., εφόσον η τροποποίηση αφορά σε στοιχεία όπως στο αντικείμενο, τον σκοπό του προγράμματος, τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθησής του, καθώς και τις ειδικεύσεις που απονέμουν διαφορετικό δίπλωμα.

3. Τα Π.Μ.Σ. του Τμήματος, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα διατμηματικό, διιδρυματικά και κοινό Π.Μ.Σ., των οποίων το Τμήμα αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη, αξιολογούνται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την ΕΘ.Α.Α.Ε. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

4. Αν ένα Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, η λειτουργία του ολοκληρώνεται με την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

Εσωτερική Αξιολόγηση ΜΟ.ΔΙ.Π.

1. Με σκοπό τη διασφάλιση και τη βελτίωση της ποιότητας του Π.Μ.Σ. η Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας του Α.Π.Θ. (ΜΟ.ΔΙ.Π.) προβαίνει σε περιοδική εσωτερική αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. στο πλαίσιο του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος και σύμφωνα με τις οδηγίες και κατευθύνσεις της ΕΘ.Α.Α.Ε.

2. Στις υποχρεώσεις των Οργάνων Διοίκησης και των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. εμπίπτουν και όλες οι διαδικασίες που προβλέπονται, βάσει των εκάστοτε οδηγιών και κατευθύνσεων της ΜΟ.ΔΙ.Π.-Α.Π.Θ. για την εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση και πιστοποίηση των Προγραμμάτων Σπουδών και των ακαδημαϊκών Μονάδων.

Αξιολόγηση διδασκόντων και μαθημάτων από τους φοιτητές

1. Με αποκλειστικό σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου σπουδών του Π.Μ.Σ. και με απόλυτη διασφάλιση της ανωνυμίας τους, οι φοιτητές καλούνται να προβαίνουν σε αξιολόγηση των μαθημάτων και των διδασκόντων κάθε εξαμήνου.

2. Για λόγους ομοιόμορφης τήρησης στατιστικών στοιχείων και δυνατότητας εξαγωγής αξιοποιήσιμων για το εκπαιδευτικό έργο των Τμημάτων και συνολικά του Ιδρύματος συμπερασμάτων, τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης καταρτίζονται από τη ΜΟ.ΔΙ.Π. και μπορούν να διαφοροποιούνται μερικώς, βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και αναγκών κάθε ακαδημαϊκής μονάδας ή/και κάθε μαθήματος. Η συμπλήρωσή τους πραγματοποιείται ηλεκτρονικά.

3. Η διεξαγωγή της αξιολόγησης γίνεται με ευθύνη της λειτουργούσας σε κάθε Τμήμα του Α.Π.Θ., Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.), σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π του Α.Π.Θ., και πραγματοποιείται μέσω του πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (Σ.Δ.Π.) της τελευταίας. Η Διοίκηση και η ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος οφείλουν να προβαίνουν σε συστηματικές ενέργειες για την προσέλευση φοιτητών στην αξιολόγηση, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΜΟ.ΔΙ.Π. και τις σχετικές αποφάσεις της Συγκλήτου.

4. Η ΟΜ.Ε.Α. κάθε Τμήματος παρακολουθεί, μέσω του πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (Σ.Δ.Π.) της ΜΟ.ΔΙ.Π., τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών στη διαδικασία της αξιολόγησης, αναλύει τα σχετικά αποτελέσματα και ενημερώνει επ’ αυτών τα Όργανα Διοίκησης του Π.Μ.Σ. και της αντίστοιχης ακαδημαϊκής μονάδας. Τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης αφορούν σε κάθε διδασκόμενο μάθημα και σε κάθε διδάσκοντα ξεχωριστά.

5. Τα όργανα διοίκησης του Π.Μ.Σ. και της ακαδημαϊκής μονάδας, σε συνεργασία με την αντίστοιχη ΟΜ.Ε.Α., οφείλουν να μελετούν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, να ανακοινώνουν τις συναγόμενες διαπιστώσεις τους, να αποφασίζουν τη δημοσιοποίηση των συνοπτικών αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, όταν κρίνεται αναγκαίο και πάντως μετά την ανακοίνωση της βαθμολογίας των μαθημάτων του εξαμήνου, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία για την προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, και να αναλαμβάνουν δράσεις για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων.

Άρθρο 17
Οδηγός Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. εκδίδει Οδηγό Σπουδών με σκοπό την ενημέρωση των μεταπτυχιακών φοιτητών για την λειτουργία του.

Ο Οδηγός Σπουδών περιλαμβάνει:

1. Γενικές Πληροφορίες καθώς και χρήσιμες ηλεκτρονικές πληροφορίες για το Ίδρυμα και το Τμήμα, ειδικότερα για διοικητικές υπηρεσίες ή συλλογικά όργανα που μπορεί να απευθυνθεί ο μεταπτυχιακός φοιτητής για την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών του.
2. Τη διοίκηση του Π.Μ.Σ.
3. Τον σκοπό, το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. καθώς και τα αποκτώμενα προσόντα μετά την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).
4. Τον κανονισμό του Π.Μ.Σ.
5. Το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, το οποίο περιλαμβάνει τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης των ακαδημαϊκών εξαμήνων, των εξεταστικών περιόδων, των αργιών.
6. Το πρόγραμμα μαθημάτων, τις ειδικεύσεις, τις πιστωτικές μονάδες, το διδακτικό προσωπικό, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών.
7. Την επίσημη γλώσσα διδασκαλίας και εκπόνησης της Μ.Δ.Ε. Στα μαθήματα που προσφέρονται στο πρόγραμμα ανταλλαγής Erasmus δίνεται η δυνατότητα διδασκαλίας για τους εισερχόμενους φοιτητές στην αγγλική ή κάποια άλλη ευρωπαϊκή γλώσσα, η οποία δηλώνεται στο απογραφικό του μαθήματος. Η γλώσσα εκπόνησης της Μ.Δ.Ε. μπορεί να είναι η ελληνική ή διάφορη αυτής κατόπιν έγκρισης της Συνέλευσης του Τμήματος.
8. Υπηρεσίες προς τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.
9. Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Erasmus.
10. Τους Ακαδημαϊκούς Συμβούλους.
11. Χρήση Βιβλιοθήκης.
12. Τις Ερευνητικές Δομές και Εκπαιδευτικές Δράσεις, που αφορούν το Π.Μ.Σ.
13. Πληροφορίες για την Νησίδα/Βάσεις δεδομένων.

Άρθρο 18
Μεταβατικές ρυθμίσεις

Οποιοδήποτε θέμα προκύψει στο μέλλον που δεν καλύπτεται από τη σχετική νομοθεσία, τον Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ. και τον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ., θα αντιμετωπιστεί με αποφάσεις των αρμόδιων συλλογικών οργάνων και τροποποίηση του οικείου Κανονισμού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Θεσσαλονίκη, 21 Νοεμβρίου 2025

Ο Πρύτανης

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α΄ 131 και π.δ. 29/2018/Α΄58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

• Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση feksales@et.gr.

• Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση feksales@et.gr.

- Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €.
- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
- Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις** → **Εγκύκλιοι**.

Β. Κατ’ εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)
Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)
Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

02063982811250036